

Administrarea, Adm. de la Braşov, în Tipografia
 Nr. 29. — Anul LXI.
 Braşov, Duminecă 8 (20) Februarie
 1898.

GAZETA TRANSILVANIEI.

(Număr de Duminecă 6)

„Gazeta” este în vânzare la:
 Anunţurile pentru Anul 1898:
 Pe un an 12 fl., pe şase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl., pe un număr de Duminică 2 fl. pe an.
 Pentru România şi străinătate:
 Pe un an 40 franci, pe şase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr., pe un număr de Duminică 3 franci.
 Se prenumără la toate oficiile poştale din ţară şi din afară la la dd. colectorilor.
 ANUNŢURILE PENTRU BRAŞOV
 administraţiunea, piaţa mare, târgul Inului Nr. 80 etajul I.: pe un an 10 fl., pe şase luni 5 fl., pe trei luni 3 fl. 50 cr. Cu două în casă: Pe un an 12 fl., pe şase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. 50 cr. Un exemplar 5 cr. v. a. s. 15 bani. Atât abonamentele cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 29.—Anul LXI.

Braşov, Duminecă 8 (20) Februarie

1898.

Revista politică.

În cele din urmă a fost sancţionată şi legea asupra numelor localităţilor. Şovinistii unguri se pot bucura acum, că o ved publicată în fôia oficială. Era de prevădută, că aşa va merge lucrul. Cine mai ţine ađi sémă de nemulţămirea şi de protestele naţionalităţilor? Cei ce se află călare pe şea, mână nebunesce înainte şi nu se gândesc, că odată totuşi le pôte poticni armăsarul şi cei ce stau ađi sus pot să cadă. Orî cât s'ar bucura ei de această măsură nouă de maghiarizare a vechilor nume ce sunt legate de istoria şi dezvoltarea tuturor, un lucru trebuie să recunoască şi ei, decă se vor cugeta numai un minut, la urmări. Prin amintita lege ei în realitate n'au câştigat nimic, tot acolo stau, unde au stat mai înainte de sancţionarea ei; sigur este însă, că au pierdut şi mai mult faţă cu naţionalităţile pe cari le-au amărit şi mai tare şi totuşi ori cât de tari s'ar simţi ei ađi, ori cât de mult ar sucio pe o parte şi pe alta, ei tot împreună cu naţionalităţile vor trebui să trăiescă şi în viitor: şese milioane cu zece milioane.

Cu noul proiect de lege despre întregirea venitelor preoţesci, se vede, că nimeni nu e mulţămit. Organul din Sibiu al Saşilor „Siebenb. d. Tageblatt“ dice, că acest proiect nu-l pôte primi nici biserica protestantă. Acestă fôie intrăbă, de ce se pune în vedere (în § 1, că bisericii catolice, ca atare, i-se vor pune la dispoziţiă în fiă-care an anumite sume pentru îmbunătăţirea venitelor preoţilor ei, pe când celorlalte biserici se refuză această, şi tot-odată li-se pune în vedere nu parochiilor, ci per-

sónelor, ce se află în aceste parochii o întregire a venitului lor până la un maximum, care ca şi minimum ar fi prea puţin, şi li-se pune în vedere între nise condiţiuni, cari aduc nu numai pe aceste persoane ca pensionari ai statului într'un raport de atêrnare directă dela stat, ci desbracă şi bisericile însăşi de autonomia lor.

E vorba dér, dice fôia săsescă, de autonomia bisericii. E vorba ca biserica să fiă despoiată de independenţa ei legală şi să devină o uneltă supusă a statului. Nimeni nu s'a îndoit până acum, că este un drept neatacabil al bisericii, nu numai de a stabili dogme, ci de-aşî rândui şi organizaţiia ei esteriôră după trebuinţele sale, independent de ori ce putere esteriôră. Biserica singură are dreptul şi datoria, de a înfiinţa comunele sale, de a-le organiza sêu de-ale uni cu altele, de-ale afilia sêu disolva. În viitor însă vrea să aibă un amestec şi ministrul de culte, în cât priveşte „întregirea venitelor.“

Biserica singură are dreptul de a hotări normele pentru calificarea preoţilor ei. În viitor însă această calificare ar fi a se stabili prin legea statului.

Încă nici-odată n'a existat în patriă sêu alt undeva o biserică, care să nu fi avut dreptul nemărginit de disciplină asupra slujitorilor şi mai ales asupra preoţilor ei. În viitor ministrul de culte vrea să fiă cel dintâi păzitor al moralităţii preoţilor. El va avé să aviseze autoritatea bisericească de a face cercetare disciplinară contra preoţilor ei. Şi decă această nu va urma avisului, ori nu va depune pe cel denunţat, atunci ministrul cu al sêu simţ de moralitate va avé să pronunţe cea din urmă sentinţă, şi acum mai vine ca

pupăză pe colac așa đisa „purtare duşmănosă statului!“ Am putea să ne mirăm, că statul este așa de generos de a şterge simplu numai din lista pensionarilor sêi pe un „duşman al statului“ declarat ca atare prin sentinţă disciplinară, sêu în cas de trebuinţă prin decret ministerial.

Şi decă statul cere dela biserică să se lapede de marele principiu al autonomiei lor, spre a-şî asigura avantaje materiale, s'ar putea aştepta, ca ispititorul să-i ofere un preţ, care totuşi să aibă ceva seducător. Ceea ce oferă însă acest proiect de lege — dice „Tageblatt“ — este mai puţin decăt un blid de linte.

Interesant este ceea ce scrie diarul catolic unguresc „Magyar Allam“ despre proiectul privitor la întregirea venitelor parochiale ale confesiunilor. Acestă fôie e de părere, că acest proiect s'a făcut numai în favorul protestanţilor (Se înţelege a protestanţilor unguri, căci protestanţii nemaghiari, cum vedăram mai sus sunt nemulţămii cu el. — Red. „G. T.“). O destăinuesce § 9, care dispune când pôte guvernul subtrage ajutorul, căruia îi dă dreptul de a judeca el însuşi asupra delictului moral al parochiilor şi asupra purtării lor „contrare statului“, şi ca să iasă voinţa lui tot-deuna învingătoare li dă acest drept şi atunci când autoritatea bisericească superiôră nu găsesce, că preotul merită pedepsă în sensul canónelor. „Magyar Allam“ continuă apoi așa:

„Vor avé decî trecere notarii, pretorii şi fişpanii denunţanţi. Sărmanul preot greco-oriental nu va pôte să bé nici un păhăruţ în veselie așa, ca prin această să nu se dea pe mâinile notarului comunal, nu va pôte să critice politica guvernului fără de

a-şî risca ajutorul de stat. În ministeriu vor înfiinţa o secţiune poliţială-morală şi politică spre a controla pe parochii. Numai calvinistii vor pôte să se bucure; pe ei, de cumva nu-i vor denunţa credincioşii proprii, nu-i va controla nimeni, cei 1206 păstori reformaţi vor pôte să pipe fără de nici o grije, acestora nici nu le va împărţi statul însuşi ajutorul, ci confesiunea va primi şi va împărţi competenţa de-o jumătate de milion.

„Faţă cu arhieriei greco-orientale, proiectul de lege arată neîncrederea cea mai mare, când presupune despre ei, că lasă neostândiţi pe preoţii sêi chiar şi în casul, când acusa e întemeiată, şi când dispune, că statul pôte să le subtragă acestora ajutorul chiar şi după sentinţa disciplinară achitătoare. Prin urmare statul suprăcensurază afacerile disciplinare ale preoţii greco-orientale şi pedepseşte şi atunci, când autoritatea bisericească competentă în sentinţa sa disciplinară a declarat acusa de neîntemeiată. Acestă e o absurditate așa de mare, un amestec așa de nedrept în guvernarea internă a bisericii asigurate cu autonomie, cât ar vedî o lipsă mare de conştiinţă de sine, decă preoţii confesiunilor ar petiţiona pentru ajutorul de stat. Ce înfricoşată deprindere politică de justiţie va fi aceea, când în numele statului vor pedepsi sub titlul de conduită contrară statului ômeni de aceia, pe cari judecătoria nu i-a osindit, n'a putut să-i osândescă, pe cari propria lor superioritate disciplinară i-a achitat. Asta e tribunalul secret veneţian în ediţie nouă. Acolo e senatul, aci judecătoria, cari rămân cunoscuţi, judecă despre moralitatea şi patriotismul acusatului, şi acesta nu pôte nici măcar să se apere, căci dôră în conştiinţă nici nu ar fi iertat, să se dea ascultare denunţanţilor secreţi, după ce autoritatea bisericească competentă l'a declarat de nevinovat.

„E învederat, că singurul scop al proiectului e, ca pe protestanţi să-i premieze, ér pe greco-orientali să-i supună pute:ii gu-

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Piesă ocazională

scrisă cu prilegiul serbării iubileului episcopesc al Escelenţei sale părintelui

Mihail Pavel,

Episcop gr. cat. de Oradea-mare,

de Demetriu Fekete,

cantor-docent,

şi reprezentată în presera jubileului de elevele şcolii civile de fete din Beiuşiu.

Prolog.

Aurelia: Luna şi stelele tôte,
 Ce luciră astă nópte,
 Đorile încântătoare
 Şi răsăritorul sóre
 La olaltă-mi povestesc,
 Că lucruri mari se gâtesc.
 Un presimţ, ce fericesc,
 Înimii mele şoptesc,
 Că astăzi e sêrbătoare
 Điuă rară, điuă mare...

Ileana: Aşa-i, dragă, sciu şi eu
 Mi-a spus în vis Dumneđu,
 Că ađi un ales al sêu,
 Marele nost' Archiereu
 Sincer va fi salutat,
 Fi-va binecuvântat

Cu onóre 'ngrămădit
 Înălţat şi preamărit
 Şi'n ai meu pept simţitor
 Să deşteptă-mi dulce dor
 D'a cânta de sêrbătoare
 Immurî glorificătoare
 D'a' ntona cu 'nstrăşire
 Cântare de preamărire.

Marta: Sunt d'acord cu voi, s'orî,
 Mândre mândruţele florî,
 Că e đî de sêrbătoare
 Đî alésă, điuă mare.
 Astăzi, când m'am deşteptat,
 Vedut'am cerul curat,
 Aurora 'ncântătoare
 Arată că-i sêrbătoare.
 M'a cuprins o bucurie,
 Ce nu se pôte descrie.
 Ved mai falnic răsărit
 Sórele decăt altecând.
 Mai pompos mai strălucit,
 Cum nu s'a mai porănit.
 Tôte'n lume câte sunt
 Sus pe cer, jos pe pământ
 'Mi păreau, că se prepară
 La o sêrbătoare rară;
 Mi-se par, că tôte aşteptă
 Điuă cea de mult oftată,
 Điuă care a sosit
 Timpul de sêrbătorit
 Noi acum gata să fim

S'aratăm ce datorim
 Archiereului cel mare
 În această sêrbătoare...

Sofia: Camerade frumoşele,
 Voi dorul inimii mele
 Tălmăciţi-aşî cum trebe.
 Veniţi decî să isprăvim
 Cu tôtele-un gând să fim:
 Fiă-care să depună
 Frumósă, mândră cunună,
 Ca semn d'a noastră iubire
 Nobilă, castă simţire,
 Pe altarul ridicat
 În al nost piept nepătat,
 Unde se jertfesc şi ard
 Archiereului amat
 Tôte a nóstre simţăminte
 Sincere, pie şi sfinite
 Cu profundă pietate
 Cătră cerurî îndreptate
 În această điuă mare
 Memorabilă serbare...
 În această điuă rară,
 Đî vestită iubilară
 Inima să ni-o deschidem
 Mîntea să ni-o aprindem
 Luminat să referim
 Ce-am învăţat şi ce soim...

(Urmézá declamaţiunii în mai multe limbi).

I.

(O ţerancă bêtrână intră în sală tocmai când se încep declamaţiunile şi, răzimată pe-o bătă, ascultă declamaţiunile rostite în diferite limbi de câte-va eleve ale internatului. După ce se isprăvesc declamaţiunile, ţeranca păşesece înainte şi intră în vorbă cu mai multe eleve întrebându-le despre una şi alta.)

Monologul babii.

Dómne sfinte, unde s eu?
 Nu sciu: visez, ori sunt tréză,
 Nu sciu ce-aičí se lucréză;
 Ved numai strinsură multă,
 Ce se 'ndesă şi ascultă
 Cum aste fete plăpânde
 Vorbesc vorbe fôrte mândre.
 Dér aste vorbe ciudate,
 Ce le au spus fără de carte
 Mi-se pare nu-s române,
 Ci-s graiurî de limbî străine.
 Nu pricep ce se vorbesce,
 Nu sciu numai românesce.
 Nu sciu ce limbă vorbesc;
 Graiu nemţesc ori unguresc:
 Pôte 'n limba de frântuş
 De tãlian — precum aud.
 Ţucu-vé, puicele mele,
 Ale babii turturele,
 Frumos vorbiţi, declamaţi,
 Dér şi pe bab' ascultaţi,

vernului. El e deci într-adevăr continua-rea politicii bisericești, persecutarea unei biserici și favor pe sâma acelor confesiuni, cari prin guvernele liberale fac servicii politicii sale proprii, intereselor sale proprii: pe sâma protestanților.

„...De acum înainte mâna statului va apăsa asupra preoților tuturor confesiunilor sârabe. Trei mii șese sute de bărbați inteligenți se vor prinde în jug, se vor supune puterii politice, care scie foarte bine cum are să prindă în mreja sa toate straturile societății.

„Preoți ai diferitelor confesiuni, cari sunteți neatârători, spuneți cu bărbăție părerea voastră, luptați-vă cu credință pentru ale văstre principii, cu acest proiect s'a croit pentru voi un mijloc de siluire. Veți căpăta haină, dăr veți pierde dreptul vostru de liberă acțiune... Veți fi dați pe mâna amicilor țărani dela sate, notarilor și solgăbirilor, cari vor fi îndemnați la denunțare, ...guvernul va arunca ghițul în gâtul vostru, v' va lua neatârnera....“

Mult îi dă de lucru acum stăpânirii ungurești mișcarea socială-agrară din Ungaria în deosebi turburările și vârsările de sânge din comitatul Sabolciu. Guvernul cu polițaii lui secreți căutau pe răsvrători între Români, pe la Bacifalău și Purcăreni de lângă Brașov și etă că ei s'aflau chiar în Budapesta, unde prânzeau la vr'un restaurant elegant din Pesta pôte în același salon cu funcționarii dela ministeriile ungurești.

De-odată guvernul vede primejdă ordinea și liniștea publică de socialiștii unguri și năvălesce cu poliția în casele conducătorilor acestora din Pesta. De-odată toile stăpânirii se vaită și strigă, că decă nu se vor lua măsurile estra-ordinare spre a sugruma mișcarea socialistă va pierce țera. S'a cerut să se restrângă libertatea presei, ér ministrul de interne Perczel a dat o ordinațiune, prin care se restringe libertatea de a se ține adunări pporale. În viitor, dăce ministrul, fără de a primi anume permisiune dela autoritate, nu se mai pot ține adunări, nu-i destul că se vor anunța numai cu 24 de ore înainte; ér cei ce vor lucra altfel și vor lua parte la adunări de popor fără a fi primit mai înainte permisiunea vor fi pedepsiți, fapta lor luându-se ca transgresiune, până la 15 zile arest și 100 fl. amendă. Diarele maghiare independente s'au turburat mult din cauza acestor măsurii reacționare luate acum și în

contra lor. De ce au tăcut însă atunci când guvernul a oprit în mod voluntar adunările de partid și poporale ale Românilor? Ba mai mult de ce s'au bucurat de acésta și provocau pe guvern și organele lui să ne denege dreptul de întrunire, să ne tragă la răspundere și să ne pedepsescă cu arest și amende în bani. Au vrut să ne sape grópa și etă-i acum ajunși și pe ei sub călcăiul lui Banffy. Tóte se răsbură în lume, nici faptele lui Banffy și soți nu vor rămâne nerésbunute.

În dietă s'a vorbit mult în săptămâna acésta despre mișcarea socialiștilor. Cu acest privilegiu unul din partida Banffy, deputatul Gedeon Rohonczy a mărturisit într'un necaz, că la alegeri el a primit 5000 flor. și că partida guvernului a cheltuit la alegeri cu totul vre-o trei milioane florini, bani ce i-a luat Banffy dela aceia, cărora li-a procurat titluri de grofi și baroni. Rohonczy a dis, că va întorce banii primiți țării și că fiă-care trebuie să facă așa. Tot-odată a ieșit din partida guvernului. În ziua următoare s'a explicat mai de aproape dăcând, că a primit la fiă-care alegere câte 200 de florini dela guvern, ér la alegerile din urmă având mari cheltueli, căci a trebuit să trateze pe alegătorii săi Sêrbi (Rohonczy representă cercul de odinórá al lui Miletici) a trebuit să imprumute din cassa partidei guvernului încă 3000 fl. Când a sosit timpul să plătescă prima rată din acest imprumut i-s'a răsburat „lasă, e de prisos să mai replătesci, avem bani destul!“ — Apoi se te mai miri, că poporul, care nu mai are ce mânca, dă ascultare agitatorilor socialiști? — Rohonczy a mai dis că el din purtarea lui Banffy a vădut, că acesta se uită la el ca la un om plătit, și de aceea a preferit mai bine să iasă din partidă.

În Austria și în deosebi în Viena se fac mari pregătiri pentru jubileul de 50 de ani de domnie al Impăratului. Primarul Vienei a propus în consiliul comunal un program de serbare, ce constă din 12 puncte, care tóte au fost primite. Intre altele s'au hotărît să se înființeze un „spital de copii—de jubileul Impăratului Francisc Iosif“ cu un milion fl., apoi un „institut de asigurare—de jubileul Impăratului Francisc Iosif“ cu 500,000 fl., se va clădi o biserică jubilară, se

va bate o medalie comemorativă, se vor face un șir de festivități omagiale și în deosebi la 1 Decemvree se va arangia o grandioasă iluminare a Vienei întregi și a delurilor dimprejur și va adresa monarhului o adresă omagială.

Dintre dietele austriace, dieta boemă atrage mai mult atențiunea cercurilor politice. Cehii și Nemții din dietă trăesc împreună încă tot ca cănele cu pisica. Din partea nemțescă s'a făcut propunerea să se împartă dieta în două așa numite curie naționale, adecă într'una cehică și într'una germană și fiă-care din ele să aibă dreptul de veto; dăr Cehilor nu le convine acésta. Ei sunt în contra separării celor două naționalități așa cum o doresc Nemții, cari tind și la separarea teritorială, de aceea s'au și opus ca propunerea amintită să fiă dată unei comisii deosebite și a fost predată comisiei, ce se ocupă cu cestiunea limbii.

Cehii tineri aliați cu aristocrațiimea boemă au propus o adresă ce va fi a se preda ca omagiu Monarhului. În care pretind, ca regatul Boemiei să aibă legislația și administrația sa independentă și tot odată cer, ca Impăratul să se încoroneze cu coróna Sf. Venceslav. Germanii se opun acestei adrese, nevoind să audă măcar de încoronare.

Guvernul Gautsch se tot sfătuesce cu conducătorii partidelor despre aceea, cum să schimbe ordonanțele de limbă, ca printr'asta să mulțămescă, după cât se pôte, pe toți. Bărbații de încredere ai Germanilor au refuzat însă de a conferi cu ministrul asupra acestui obiect. Se dăce, că „Reichsrath“-ul va fi conchiemat cam pe la începutul lunii lui Martie.

Turburările dela universitățile germane au încetat prin închiderea vremelnică a universităților. Unii așteptă, că la redeschiderea lor se va retrage oprirea colorilor studentesci. Deja se agită însă între studenții germani, ca să refuze de a depune la noua încredere votul, ce-l are ministrul în ordinul său. Acésta pôte da nascere la nouă încurcături.

Intr'un articol intitulat „Turcia față de România“, diarul „Drapelul“ vorbind despre scirea, că Sultantul nu vrea să ratifice tractatul de comerț româno-turcesc, votat înainte cu o lună de camerele române, dăce între altele:

Să petrece ceva curios, ceva de ne-esplicat în relațiunile noastre cu imperiul otoman.

Pe când toți cei ce amenință pe Turcia cu armele și cu fomentări de revoluții, capătă tot ce doresc cu o ușurință extraordinară, noi Români, cari nu amenințăm prin nimic imperiul turcesc, ba încă facem tot felul de declarațiuni și de acte favorabile lui, nu numai că nu căpătăm nici un avantaj nou, dăr suntem tratați peste umăr și atinși în interesele noastre cele mai naturale și mai legitime.

Bulgarii și Sêrbi capătă berate de episcopii, consuli, avantaje naționale și economice de tot soiul (în Macedonia), noi nu căpătăm absolut nimic, nu ni-se face nici cea mai mică concesiune, ba nu ni-se acordă nici măcar acele mici avantaje bine stabilite de ambele țări, desbătute de delegați din ambele țări, aprobate de ambele guverne și transformate în proiecte de legi, cum sunt de pildă condițiunile noului tractat de comerț.

Nu scim până la ce punct guvernul nostru séu agenții lui s'au arătat nedibaci în acésta cestiune precum și în tóte cestiunile ce privesc relațiunile noastre cu Turcia, dăr e sigur, că ómenii politici cari conduc Statul turcesc se arată față de noi de o rea-voință patentă.

Și slavă Domnului! N'au a se plânge de nimic în contra noastră. Actualul guvern românesc a mers atât de departe cu serviciile pe cari le-a adus Turciei, încât am întrecut în acésta privință tot ce turcofilismul putea spera dela un Stat creștin și liberal.

Scim că politica turcescă nu se pôte conduce cu libertatea de altă-dată, și că actele ei sunt supuse multor puternice influențe străine. Așa ne-am explicat până la un punct faptul, că Bulgarii și Sêrbi capătă tot ce vor în Macedonia, ei cari sunt dușmanii declarați ai existenței imperiului otoman, pe când noi n'am căpătat și nu căpătăm nimic.

Dăr din punctul de vedere al intereselor turcesci chiar, timiditatea față de statele balcanice și nepăsarea față de România, e o greșelă gravă. De téma prezentului Turcii își lovesc singuri viitorul.

Acésta e vina lor. A noastră a fost pôte că n'am știut să-i convingem de acest adevăr... Ne-am arătat amici prea blândi și prea supuși și Turcii par a nu prețui după cum merită asemenea sentimente.

Tóte acestea le spunem într- ce privesc atitudinea lor față de interesele românesci din Macedonia.

La ordinea zilei în Macedonia sunt adă frecările dintre Bulgari și Sêrbi. Profesorii bulgari din Salonic au

Că băbuța de unde-i
Și cum e numele ei.
Numele mi-i Todose
Nu-s de col' de pe câmpie,
Ci m'am născut într'un sat
Cu Beinsu 'nvecinat.
I-o mi-s de loc din Petran
Cam de șapte-deci de ani.
Toți sătenii mă iubesc,
Că de-i lipsă-i leuiesc.
Sciu la bóle ajuta
Buba rea a vindeca.
Din scevie și brusturi
Imi fac a-mele leacuri.
Din ierba lui Tatin fac
Și din flori de soc bun leac
Pentru tusă și rēcělă
Pentru friguri ș'altă bóla.
Când strigele sug vaca
Eu o sciu și vindeca:
Dau în vacă cu sânger
Apoi o ung la uger
Grajdul cu smirnă-l afum,
Ca să fiă lucru bun.
Doftoresc și alte bóle,
Când nu pôte să se scóle
Omul slăbit de lingóre,
De mătrice pe picóre.
Tămădesc pe leacul meu
Ori și ce beteșig greu.
Sciu vrăji și de iubit

La fete mari de mărit.
Da dău, sciu multe de tóte
Năcasul din casă a-l scóte,
Ómenii toți mă iubesc,
Ostenela mi-o plătesc.
Credeți babii Todose
Dumneșeu așa mă ție
Cum vă spun de-adevêrat,
Tocmai cum s'a întemplat...
Nu credeți, vèd, v' 'ndoiti
Faceți din cap și clătiți.
Asta, scumpe domnișóre,
Pe mine tare mă dóre.
Vé mai spun odat' curat
Lucrul cum s'a întemplat:
Odată-un diac priculiou
Umbla prin sate p'aici,
La noi încă a intrat
Și l'am pus de mi-a cântat
Despre sórele 'nfocat;
De luceafăr și de stele
Și de luna dintre ele.
Diacul nostru sgriminteș
Nu era ca cei d'adî feș
Nici era sumeț, fâlos,
Mai mult umbla sdrențuros;
Era 'ntemplet și cu minte,
Deși purta haine rupte.
Și-avea 'n cap multă sciință
De ori și ce trebuință.
Avea carte de cisie

Din care mi-a cetit mie
Multe lucruri de foleș
Ce scot bólele din os.
Mulți dăcear, că el nu-i citov
Și că s'a născut în ostrov.
Că se 'nălță în vèzduh
Unde-să suflă al séu duh
Și că din a lui suflare,
Ce 'trece peste hotare
S'e fac norii 'ntunecoși
'Spaimea celorla fricoși;
Că din nori es fulgerile,
Ce 'nfióră inimile,
Din nori ese trăsnetul,
Ce 'scutură pământul...
De sgriminteș dăce 'n straiță
Pórtă vènt, ocan, ploii, ghiată.
Eu pe el l'am întrebat
Că óra ce-am înșirat
El le f'ace, adevêrat?
Mi-a spus limpede, curat,
Că 'n vèzduh nu s'a 'nălțat,
C'alea l'umneșeu le face
Om de ele nu-i capace.
După ce asta mi-a spus
Diacul i ne mi-s'a cam dus,
D'atunci nu l'am mai zărit,
Se pôte c'a și murit...
Dăr s'o 'ntórcem p'altă dungă
Că poveștea-i și mai lungă,
Adecă r'icci nu-i poveste,

Tot c' s'apă adevêr este:
E cam mult de cad n'am fost
Afară din satul nos
Nici Beinsul, loc plăut,
De mulți ani nu l'am vădut...
Fórté, dăr, m'am minunat,
Când în oraș am intrat
C'am vădut lucru ciudat,
Tot Beinsu 'ntortocat.
Cum mergeam pe o uliță
Vădu-i pe-un turn o sulitá*),
Vădui mulțime de ziduri
Curti frumóse tot cu rënduri,
O curte și eu cunosc
Că-i a Vlădicului nost,
Care în Orade șede
— Dumneșeu inima-mi vede —
Că-i doresc mulți ani trăsescă
Pentru legea românescă,
Popii molt să l'pomenescă
La slujba dumneșească...
'Mi aduc bine aminte,
Ce mi-a spus popa părinte,
Că Vlădicu din Orade
Al nost' nu face parade,
Ci face tot lucruri bune
Pentru neam, pentru națiune.
Așa vèd că s'a 'ntemplat,
Cum mi-a spus popa din sat:

*) Parafulger.

înființat de curând o societate bulgară-
rescând de binefacere. Ținta acestei so-
cietăți, după corespondența diarului
„Narodni Prava“, este de-a ajuta pe
copiii Bulgarilor săraci, procurându-le
hrană și haine. „Populația bulgară
din Macedonia, dăce corespondentul
susținușului diar, din pricina sărăciei
cu ușurință își trimite copiii la școala
sârbescă, unde li-se procură mijlô-
cele de existență“.

Dér adevărul e, că mai toți țe-
ranii slavii din Macedonia nu fac
deosebire între bulgărisim și sârbism.
Membrii fundatori ai acestei socie-
tăți plătesc anual câte două lire
turcesci, ér întreg corpul didactic
bulgăresc din vilaetul Salonice este
obligat ca să plătescă lunar 2 la
sută din salariu.

După diarele din Belgrad, ținta
acestei societăți este de a strînge
fonduri, ca să servescă la omorîrea
profesorilor și celorlalți agenți ai propa-
gandei sârbesci din Macedonia, care pro-
pagandă deocamdată singură pro-
gresază și se opune serios nisuiștelor
bulgărisimului.

Pentru Bulgarî propaganda gre-
cescă și românescă nu însemnează
acum absolut nimic. „Pôte că au
dreptate, judecând după cele ce se
întîmplă“, dăce „Drapelul“ din Bu-
cureșci.

Turburările socialiste din Ungaria.

Celor ce li-au trebuit revoluția, agita-
tori și proclamațiuni revoluționare, acum
le-au aflat. Dér nu le-au aflat la preoții
din comitatul Brașovului, unde le-au cău-
tat, ci tocmai la ei acasă, în Budapesta și
în comitatele cele mai unguresci din Un-
garia. Aici a isbucnit în zilele din urmă
adeveratul pericol, care amenință, să pună
în flacări aproape întregă Ungaria și care
face ađi cea mai mare bătaia de cap gu-
vernăunților unguri.

Par' că ar fi bătaia lui Dumneșeu,
pare că ar fi orbit cu toții, și guvern și
dietă și toți, ca să nu vadă, că pe când
ei căutau pericolul la Români și la cele-
lalte popóre nemaghiare din țără, născô-
cînd fel de fel de intrigi și minciuni pen-
tru persecutarea și înegrirarea acestora, pe
atunci în sinul poporului lor maghiar fier-
beria și nemulțămirea s'a cultivat și a cres-
cut până la acel grad, încât ađi stă să is-
bucnescă într'o revoluția socialistă pe tótă
linia.

În comitatul Pestei, Sabolciu, Bodrog,
Bereg, Borsod, Hont, Gómör, va să dăce
tocmai în comitatele cele mai unguresci,
în întreg „Alföld“-ul, populațiunea e în

cea mai mare fierbere și agitațiune. În
unele comune, mai ales din comitatul Sa-
bolciu, poporul s'a răsărît pe față în
contra proprietarilor și a autorităților ata-
când curțile grofilor și ale baronilor,
aprinșend primăriile comunale și casele
proprietarilor, bătend pe primari și ame-
nînșand cu omor pe solgăbirii și pe toți,
câți vor să li-se opună. Din comitatul Sa-
bolciu mulțime de grofi și baroni au fugit
la Budapesta de frică să nu fiă omorîți
de țărani. Fișpanii și vice-șpanii comi-
tatelor au cerut pe cale telegrafică dela
guvern să li-se trimită în ajutor mi-
lișia și gendarmii. Fiind-că gendarmii nu-
mai sunt de-ajuns, ministrul de interne
Percezel a luat grabnice măsuri pentru a
înmulți numărul gendarmilor încă cu 800
de inși. Gendarmii însă nu pot răsbi cu so-
cialiștii. A trebuit să se trimită milișia în
număr mare prin comune. În mai multe
locuri țărani, înarmați cu revolvere, s'au
încăerat cu milișia; s'au întemplat și vî-
sări de sânge; numai în comuna Czigan
din comitatul Zemplin au fost răniți 27 de
ômenî. Multe comune s'au opus milișiei,
nevoind să-i dea quartire, așa că ostașii au
putut fi încuștirați numai cu puterea baio-
netelor. Milișia e ținută prin comune pe
spesele locuitorilor, ceea ce mărește irita-
ția poporului.

S'a constatat, că țărani socialisti sunt
organizați și forțe hotărîți la luptă. Ei cer
nu numai o îmbunătășire a sorșii lor, ci
vor să împartă între sine moșile grofilor
și ale baronilor, să nu mai plătescă dări
etc. Aceste învăștături li-s'au predicat de
anî de zile prin câte-va foi socialiste, ce
apar tocmai în Budapesta, dér cei dela
stăpânire tôte acestea nu le-au vîșut. Abia
acum și-au deschis ochii și au început să
caute pe agitatori. Mai multor conducători
socialiști din Budapesta li-s'au făcut per-
chisiștiuni domiciliare, confiscându-le scri-
sorile și chiar și banii.

— (7) 19 Februarie

**Corul de plugari din Feldiôra la o
nuntă în Săcele.** Ni-se scrie din Săcele:
Duminea trecută, în 25 Ianuarie v., am
avut plăcerea de-a asista în Cernatul Să-
celelor la o nuntă, care a servit în același
timp, așî puté dăce, și ca un frumos con-
cert, ce asupra poporului a produs mare
efect. Vorbesc de nunta tînărului comer-
ciant din Ploesști, d-l Ieronim I. Micu, fiul
preotului nostru din Feldiôra. A fost peste
tot o nuntă frumoșă. Ôșpeșii din Brașov
sosiră de-odată în 6 trăsuri. La Dêrste se
întîlniră cu ôșpeșii din Ploesști și Bucu-
resci, cari sosiseră cu trenul. Tot aci se

întîlniră cu Români Feldiôreni, cari ve-
niră cu 8 trăsuri, aducend pe coriști, toți
îmbrăcați frumos, în haine de sârbătore.
Astfel se formă un frumos convoi de trăs-
suri, care trecu de-alungul Săcelelor până
la locuința mirelui, încuștirat la d-l Ma-
teiu Mocanu. După ce nuntașii, conform
obiceiului, luară pe mire și pe nașul, d-l
I. Voinescu, care era încuștirat în apro-
pierea mirelui, se prezentară cu toții la
miresă, d-ra Paraschiva I. Stoian, pe care
în sunetul muzicii o conduseră la biserică
în trăsura frumos decorată cu flori a d-lui
Mihail Stănescu din Brașov. În biserică,
care era plină de popor, avurăm plăcerea
de-a audi corul plugarilor români din Fel-
diôra, care execută cântările, punend în
uimire pe toți Săcelenii preșenți. Plăcerea
se observa pe fețele poporului, care părea
că se întrebă: pentru ce n'am puté forma
și noi un asemenea cor? După ce se is-
prăvi cununia, oficiată de preoții G. Urdea,
R. Verzea și M. Micu din Poiana, ne în-
trunirăm la masă în sala ospătăriei, unde
printre toaste și muzică, ne delectă din
nou corul de plugari cu mai multe cântări
lumesci, tot atât de bine executate, ca și
cele bisericesti. Pășirea acestui cor în mij-
locul poporului săcelean a avut efectele
sale neîndoișe și a făcut, ca nunta d-lui
Ieronim I. Micu, la care ôșpeșii au fost
atât de bine serviți și ospital tratați, să
lase o amintire durabilă în popor. Români
feldiôreni pot fi mândri de corul lor, ér pe
conducătorii corului, d-l paroch Iosif Micu
și d-l învășator St. Tomas, nu pot decât
să-i felicite. — *Unul dintre ôșpeși.*

Esamen de licență. Din Bucureșci pri-
mim scirea, că d-l Ion Ursu, fiul învăș-
torului român din Cața, absolvent al gim-
nasiului nostru din Brașov, care în Bucu-
resci își făcu studiile pe spesele statului
român ca bursier al „Școlii Normale Su-
perioare“ și-a trecut cu deplin succes Marți
în 27 Ianuarie v. c. esamenul general de
licență, susținend-ușî tesa sa intitulată „Re-
lașiunile politice ale Moldovei cu Ungaria
dela începutul secolului al XIII-lea până
la suirea pe tron a lui Ștefan cel Mare“.

Felicitările noastre!

Sporirea gendarmeriei. În urma miș-
cării socialiste, ministrul unguresc de in-
terne a decis, să sporescă pentru anul 1898
gendarmeria cu 800 de ômenî. Numărul
gendarmilor în întregă țără va fi dér de
aprópe 8000.

Metropolitul Mihail din Belgrad a rî-
posat Joi. El a stat timp de 39 de anî în
fruntea bisericii sârbesci și a ajuns o etate
de 72 de anî. E știut, că metropolitul Mi-
hail trecea de mare amic al Rușilor și era
contrar pronunțat al monarșiei noastre.
Regele a adresat condolențe consistoriului.
Înmormântarea metropolitului se va face
pe cheltuiala statului. Până la înmormen-
tarea lui s'a ordonat un doliu general pen-
tru tótă țără. Petreceri publice de ori-ce
soiș sunt oprite. Se crede, că urmașul lui
Mihail va fi episcopul dela Niș.

**Pentru biblioteca populară din Brașo-
vul-vechî** a mai dăruit d-nul paroch Iosif
Maximilian din Ghimbav 1 fl. 50 cr., cari
s'au adaus la cei 86 fl. disponibili pentru
acest scop. Asemenea un domn din Brașov
a dăruit următorele opt cărți: „La tîrg“,
„Șchișe“, „Nișă Dragă“, „Logofătul Matei“
de I. C. Panțu; „Mihnea Vodă“ de Odo-
bescu, „Aprodul Purice“ de Negruzzi, „Is-
ștoria Românilor“ de Bălcescu și „Alte
basme“ de Stănescu.

A pășit'o Pazmandy. De câțva timp se
afli în Peșta artista renumită italiană d-șora
Tina di Lorenzo. Ea a jucat pe scena tea-
trului de comedii din Peșta și a secerat
mari succese ca artistă de frunte, ce este.
Intr'o și Pazmandy vorbind despre ea în
„Magyarország“ a scris, că artista a fost
mai înainte prima odaliscă a Sultanului, că
adecă a făcut parte din haremul lui. În
urma acestei grave vătămări, Tina di Lo-
renzo, care aparține unei vechi familii no-
bile italiene, și-a curmat jocul și a făcut
arătare la tribunalul contra lui Pazmandy.
Acesta a mai fost atacat de cinci domni
din colonia italiană, cari au publicat o de-
clarașiă în favoarea artistei italiene și au
atacat pe Pazmandy. Directorul teatrului,
conte Stefan Keglevich într'o scrisóre des-
chisă a lădat pe acești domni pentru ca-
valerismul lor, dăcend despre insulta ce s'a
făcut artistei următorele: „Se afli între
membrii presei unguresci, ca în ori ce
țără, indiviși, cari trăsesc din noroi și în
inima cărora nu este decât noroi și ve-
nin. Unul din acești indiviși a insultat în
mod nedemn o damă, a cîreia talent și
onóre e, din norocire, mai presus de ori-ce
atac nedemn“.

Pazmandy, se dăce, că a trimis din
causa acestei scrisóri martorii săi lui Keg-
levich. Pazmandy mai are două dueluri
cu doi Italiani din cauza acêsta. El a de-
clarat înainte mîi multora, că povestea,
cu odaliscă aflat'o dela medicul teatru-
lui Dr. Iosif Mihalyi. Acesta declară însă
în „Magyarország“, că a vorbit numai ca
de o faimă curiosă, pe care nimeni n'a
luat'o în serios și n'a creșut, că Pazmandy
va alerga la redacșiă și va eși cu ea în
public ca cu ceva serios. Acum diariștii
unguri ca să mai îndrepteze greșala, au
adresat o scrisóre d-șorei Tina di Lorenza,
în care își esprimă părerea de rîu despre
cele întemplate. A pășit'o așa dér d-l Paz-
mandy. Ulterior merge la fântână numai
până odată.

O domnișoră orfană română, Chiorénă,
calificată ca conducătore de asil de copii,
cunoscend bine limbile română și maghiară,
ar dori să capete vr'un angajament ca in-
stitutóre în vr'o familie, aici seu și în Ro-
mânia. Pentru informașiuni a se adresa la
administrașiia diarului nostru.

Musica orășenescă va concerta mâne
sără, Duminecă, la restaurantul de pe pro-
menadă. Începutul la 7 $\frac{1}{2}$ ôre.

Véd biserica unită
Tótă mândru 'mpodobită
Pe din'ontru zugrăvită
Cu chipuri, icône sfinte
De Vlădicul bun părinte.
Țină-l din ceru Domnul sfânt
Încă mulți anî pe pămînt,
Ca să-și vadă fericită
A sa nașiă iubită...

Tot al nost' popă mi-a spus
Când la casa lui m'am dus,
Că Vlădicul nost' unit
Marî lucruri o isprăvit.
Seminariul lui Vulcan
-- Dêu nu știu în care an --
L'a zidit Vlădicul nost'
Mai mare de cum a fost.
L'a lărgit, l'a 'mpodobit
Cu „bădig“ l'a cuperit,
Să fiă mai spașios,
Mai mândru și mai pompos.

Dér și mai mare minune
Am acuma de-a vă spune:
Că lângă-a lui Vulcan școlă
Era o pustie golă,
Se afla numa-o căsușă
Lângă seminariu micușă.
La marginea ierugii
Era coliba Glighii.
De podul ierugii-aprópe
Sta acușă să se 'mbôrde

Slaba casă-a lui Drumar
Proptită numai cu par.
Dér acuma uită-te
Colo, să veđi ce este?
Lângă apă, lângă drum,
Ce-a făcut Vlădicul bun?
— Lângă vechiul seminar
Din a lui Dumneșeu dar
Și din punga sa proprie
Pentru neam, pentru nație
Pentru prunci să 'nvețe carte,
Bune moravuri curate,
Ca toți acuș să devină
A neamului poftă bună,
O zidit o curte mare
Bărbatul plin de 'ndurare.
Popa nost' fiă cinstit
Ș'alta mi-a povestit:
Că bunul nost' episcop
Urmăresce-un nobil scop,
Un plan de-a realisa
Ascuns în inima sa.
Planul étă-l s'a vedit,
Când altă curte-a zidit,
O școlă pentru feteșe
Pentru voi, mândre mlădișe,
Tot din proprii săi bani
Adunați în câți-va anî
Prin abnegașiune mare
Parsimonie, crușare...
Mi-se pare că gicesc,

Când un pic mă socotesc,
C'asta casă i acea școlă
Civilă, cu mare zolă
Zidită, cu cheltușii
Și 'nțelepte socoteli,
Unită cu internat
De bărbatul îndurat;
De Vlădicul de Orade,
Cui mare cinste se cade,
Iubire și 'nchinăciune
Aderență, devoțiune,
Sărături calde, poftiri bune,
Urmate de rugăciune —
Să-i dați astăđi voi feteșe,
Ale babii porumbișe,
C'amu-i vremea potrivită
S'arătăți de ce palpită
Ale vóstre inimioare
June, mândre feteșore;
Ôre nu de-a mulțumirii
Călduroșe și-a iubirii
Pure, sacre sêmțăminte
Cătr'acela bun Părinte,
Care de voi s'a 'ngrijit
Când astă curte-a zidit?
Fiă binecuvîntat
De raiș vrednicul bărbat,
Fiă pe vecl pomenit
De poporul seu iubit!...
Ce am vîșut ađi cu ochii
Pe tot locul voi vesti,

Ca să mîrgă veste 'n lume
D'a Vlădicului nost' nume.

II.

Dialoguri.

Măriôra: Dragă nană Todosie
Precum spuseshi o să fiă;
E lucru adevêrat
Ceea ce ni-ai enarat.
Dêră noi povestea ta
O vom chiar și demonstra.
Ți-om spune mai lămurit
Luclul cum s'a sêvirșit,
Ca cu ochii tîși să veđi
Ceea-ce pôte nu cređi,
Cum-că ce-ș școlă asta,
În faptă și-om arăta:
Școlă asta-i să 'nvêșăm
Cunoscînțe s'adunăm
Pentru noi și sexul nost'
Cunoscînțe de folos.
Învêșăm, ne procopsim,
Tot mai perfecte să fim,
În sciințe, arti frumôse,
Din cari să tragem folôse
Pentru noi, pentru vieșă,
Asta-i ținta cea mărêșă
A acestui institut
De vlădicul nost' făcut...
Dômne dintru înălțime
Ascultă-a mea rugăciune

Din Bucovina.

Jubileul unui vrednic preot român.

Luni în 9 (21) Februarie 1898 sârbéză P. C. Sa D-l esarch Achiepiscopesc și paroch ort. or. din Zucica vechiă, *Ion Medvig*, jubileul de 40 ani ai activității sale ca păstor sufletesc.

Parochul *Ion Medvig*, cum se vede din acte, se trage dintr'o familie nobilă și forte vechiă, încă de pe când Bucovina se ținea de Moldova. S'a născut în Zucica vechiă la anul 1832 și a funcționat întâi ca cooperator la Mahala și după aceea ca administrator la Toporonți, Horosonți, Mitcău și Brodoc, Codobestți, Svehovercha și pe urmă la Zucica vechiă, unde se află și azi. Activitatea dânsului în parochia acastă, unde se află de 25 ani, a culminat în născuța lui de-a învêța poporul și a-l conduce numai la moravuri bune; a îndemnat poporul la lucru, rânduială și moralitate, ținând predice regulate și forte potrivite. Datorința de preot întot-déuna și-a împlinit'o precis, fiind atât de uman, că sâracilor tôte funcțiile le făcea gratis.

El e ctitorul noiei biserici din Zucica vechiă, dând singur spre acest scop din averea-i proprie 3000 fl. În timpul mai nou a cumpărat dela München un aer de mătasă roșie, în preț de 120 fl. și 2 clopote în preț de 600 fl. Tôte acestea pentru biserica din Zucica.

El a ținut și ține în scôlă forte regulat ôrele de religione și ajutoră multți copii de scôlă sârmani, dându-le cărți și îmbrăcăminte, ba chiar și copii din gimnasiu și pedagogia ajutoră, plătindu-le multora cortelul și vîptul. În comuna sa și-a căștigat acest meritat preot simpatii atât de mari, încât va rămâne în inima tuturor neuitat.

Părintele *Medvig* este acum de 30 ani vèdov, gospodăria o pòrtă un nepot al sèu. Dênsul duce o viêtă retrasă, fiind bărbat forte solid. D-sa este tot-odată și iubitor mare de musică, cântă bine cu gitara, și mai cu sêmă din gură. Sciind bine și talmudul, le cântă la Ovrei unele bucăți din talmud, în limba ovrească, germană, română și rutenă, așa d. e. cântă: „Când am ședut pe țermurile Babilonului și am plâns“.

În ziua jubileului se va ține în biserica din Zucica vechiă sf. liturgie cu sobor și după liturgie și dexologia, aducând toți preoții, ampioiații și comitetul comunal în locuința iubilantului omagiile cele mai cordiale. Despre solemnitatea acăsta vè vom însciința în viitor.

În numele credincioșilor:

George Lemne,
epitrop în Zucica veche.

Abonamente la „Gazeta“ de Duminecă.

Am mai primit în zilele din urmă prețul câtorva abonamente, pentru a se trimite gratuit numerii de Dumineca ai „Gazetei Transilvaniei“ la anumite adrese.

Anume dela un domn din Brașov am primit 2 fl., pentru cari se trimite diarul gratuit pe timp de un an d-nei *Maria I. Dobrota* în Cornătel.

Din Bucuresci ni-a trimis d-l *Ignatie Mircea*, președintele Reuniunii „Frăția“ a Românilor din Comuna ardelenescă *Cața*, prețul a 6 abonamente pe câte-un an, dâruite de următorii membri ai sus țisei reuniuni:

D-nii: *Ignatie Mircea*, student în drept 5 lei; *Ion Ursu*, licențiat în litere 2 lei; *Sofronie Comșa*, *George I. Comșa*, *Ion Lungu* și *George I. Theodor* câte 1 leu; *D. Boer*, *G. N. Cornea*, *N. T. Făgărășanu*, *Ion I. Fătu*, *N. N. Boer* câte 50 bani; *G. N. Făgărășanu* 1 leu; *Aurel Mircea* 50 bani; *G. G. Teodor*, *Ion St. Bucur*, *Ștefan N. Gavrilă* câte 1 leu; *Victor Mircea* 2 lei; *N. G. Boer*, *Niculae Bucurescu*, *George Boer*, *N. I. Cornea* și *N. N. Cornea* câte 1 leu. Suma 25 lei

Pentru acăsta sumă se trimite diarul pe câte un an la adresa d-lor: *Ion Ursu* învățator, *George I. Mircea* și *Ion T. Comșa*, toți din *Cața*; *Teofil Geaja* paroch în *Paloș*; *Alecsandru Bucșa* învățator în *Agoston* și *Avram Nicolescu*, învățator în *Merchiașa*.

În numele celor împărțășii de acest favor adresăm domnilor de mai sus sincerile nôstre mulțămiri.

Concert în Săcele.

Satulung, în 4 Febr. 1898.

Onorată Redacțiune! Luni în 2 (14) Febr. a. c. s'a ținut în Săcele concertul dat de corul studenților dela gimnasiu și scôla comercială română din Brașov sub conducerea d-lui profesor de musică *Timoteiu Popoviciu*, în favorul „Reuniunii femeilor române pentru ajutorarea vèduvelor române din Brașov și Săcele“.

Programul acestui concert a fost un prea frumos buchet, compus numai din cântece populare naționale, întretesut și de două cântări, tot românesce executate cu ajutorul instrumentelor musicale, și de-o declamare. D-l *Timoteiu Popoviciu*, care deja de astă-vară era cunoscut publicului secelean, ca un zelos și destoinic conducător de cor, de astă-dată a căștigat admirațiunea și simpatiile tuturor prin succesul dobândit mai ales în cele două puncte din urmă „Fôie verde de trifoi“ și în „Tot țî-am țis mândro“, cari au plă-

cut peste măsură publicului și pe cari au trebuit să le repete de mai multe-ori. Pe lângă buna executare, chiar și compoziția acestor cântări se datoresce zelosului dirigent.

Solo de flaut de octavanul *Fizeșean* a fost atât de dulce și plăcut, încât a trebuit să fiă repetat. Nu mai puțin a apreciat publicul priceperea în manauarea arcușului a studenților *Banciu* și *Iuga*, cari cu violinile lor au contribuit mult la delectarea tuturor. Vêrf la aceste a pus însè hazliul student *Tocitu*, care prin declamarea a două anecdote țigănesci intru atât s'a indentificat în spiritul neorustic, încât îl invidiau și neorusticii musicanți.

După concert a urmat joc, care a fost cât se pôte de animat. Comitetul arangiator, compus din dâmnene *M. V. Popea* și *O. R. Verzea*, precum și din 8 tineri din inteligența Săcelelor, un preot și 7 învățători, au fost la înălțimea misiunii lor. Programul jocurilor a fost mai cu totul național, precum națională a fost și cina, ce s'a servit coriștilor în pauză — adecă o ôlă de sarmale gustose de Săcele și un butoiu de bere.

Jocul s'a finit la ôrele 4, când comitetul arangiator a pus un nou butoiu la dispoziția coriștilor, formându-se o veselă comandă cu salamandre etc., care a durat până la 6 ôre, când unii porniram spre casă, êr coriștii cu musica la gară.

Succesul material, luând în considerare multele petreceri și nunte întemplate în acest carneval, a fost destul de mulțămitor, adecă 105 fl. 80 cr. venit brut și 40 fl. venit curat.

Acest venit se datoresce mai ales comunei Satulung, unde de câte-ori e vorba de lucruri românesci, preoții și învățătorii desvôltă tot-déuna activitate. Pot afirma, că trei părți din venit a încurs din acăsta comună și numai a patra parte din celelalte 3 comune. Din inteligență am putut numera, afar' de preoții din Satulung, pe d-l profesor *Iordan Popoviciu* cu st. familie din Brașov, pe d-nii preoți *Giurgiu* din *Purcăreni*, *Broș Dêrste*, *Pascu junior* din *Turcheș*. Peste tot, *Turcheșul* și în parte *Cernatul* și *Bacifalôu* a fost slab reprezentat. Ba unul din d-nii preoți, a cărui sôcră a primit mulți ani ajutor dela Reuniune, învitat fiind de-a contribui cu ceva, a refusat. Nu-l numesc, căci mi-e rușine de rușinea Sf. Sale.

Un regret așî avè să esprim și față de Comitetul central din Brașov al „Reuniunii pentru ajutorarea femeilor vèduve“, care de câte-ori a arangiat petreceri, a apelat la noi, venind acum rëndul la d-lor să ne încurageze, n'au aflat de bine să fiă reprezentate prin nici una din d-nele membre. *Unul dintre arangeri.*

Producțiunea zidarilor români din Brașov.

Brașov, 15 Febr. 1898.

Duminecă, la 1 (13) Februarie, Societatea zidarilor români din Brașov a dat o producțiune teatrală-declamatorică împreunată cu dans în sala cea mare dela hotelul Central Nr. 1. Venitul curat al producțiunii s'a destinat pentru fondul acestei Societăți.

Înainte de a da câte-va amănunte asupra acestei producțiuni află de lipsă a spune, că societatea acăsta s'a înființat numai în cursul verei anului 1897, ea va să dîcă se află abia în formațiune. Dêr cu tôte acestea modul în care ni-s'a prezentat Duminecă sêra face să legăm speranțe frumoșe de ea.

Ambiția nobilă și zelul laudabil al zidarilor români brașoveni de a-se recomanda astfel atențiunii publicului mare, au fost pe cât de riscate la început, pe atât de reușite în urmă. Riscate pentru-că membrii Societății, abia născute, au avut de astă-dată gréua problemă de a trece așa dîcînd prin proba de foo a tuturor începătorilor; reușite, fiind-că sunt convins a nu mē înșela când susțîn, că prestațiunile lor de Duminecă sêra, deși modeste, au adevèrit dîsa străbunului: pe cel cutezător, norocul îl ajută.

Producțiunea s'a început la ôrele 8 sêra. Un public forte numeros ocupa la mese sala dela Central, frumos decorată. Brașovul-vechiu cum și Scheiul era peste așteptare bine reprezentat. Comitetul arangiator a fost compus esclusiv din zidari români tineri și unii mai în vèrstă.

Începutul producțiunilor l'a făcut d-l *C. Tampa* prin recitarea poesiei „Vênătorul și Cojocarul“, o poesiă cu haz, care a fost ascultată cu atențiune, recitatorul fiind la urmă rêsplătit cu aplause. Al dolea recitator d l *D. Tampa* a produs multă veselie și risete prin declamarea altei poesii, „Teranul și Cocóna“, de asemenea viu rêsplătit cu aplause. În seria programului a urmat apoi cântecul popular „Frunțuliță frunțuliță“ a cărui executare de cătră corul zidarilor compus din 22 membri a făcut destul de bună impresiune.

După ce s'a mai recitat „Peneș Curcanul“ de *V. Alexandri* declamat de *C. Munteanu* și anecdota „Țiganul evlavios“ bine predată de cătră d-l *N. Samoilă*, a urmat monologul „Cel mai frumos din nêmul nostru“. D-l *N. Rêsnovean*, care a predat acest monolog hazliu, s'a distins prin jocul sèu de-o surprindtore pètrundere și pricepere a rolului în care avea să se pună. Cine a cetit monologul „Cel mai frumos din nêmul nostru“, ce redă cu fidelitate

Pe Vlădicul mult trăiesce-l
De aleani dușmani păzesce-l...

*

Hortensia: Bine-ai grăit Mărioră
Iubita mea sorioră,
Că al nost' bun Episcop
O-a făcut cu ala scop
Astă scôlă grandioșă
Sè 'nvêțam și arti frumôse.

Arabela: Auđi, babă, băbișoră
Ce a țis acea domnișoră,
Că 'nvêțam și arti frumôse
S'alte lucruri cuvioșe.
Eu țî-oiți spune ție îndată
Ce 'nsêmă cuvêntul artă,
Dêr, babă, sè nu pătăsci
Ca și baba din povești
Care biata era surdă
Dîcea: „vaca-o mân' în ciurdă“
Când odată 'n diminêță
Outare i-a dat bineată:
„Bună diminêțe, babă!“
„Iștea crastaveți-s dragă“.
Fû rêsponsul babii surdă,
Care-și mâna vaca 'n ciurdă.
Deci ascultă, babă bine,
Ca sè mē pricepi pe mine:
Sè sci spune colo 'n sat,
Că aici în internat
Vêduși lucruri minunate
De cari nu vèdi pe la sate.
Vèdi tu ce lucruri frumôse
Învêțam în asta casă:
Scim côsă pe pânză florî,
Figuri în mândre colorî...

Și aici sè nu cređi, babă,
C'ar fi doră vre-o carabă,
Nu, đeu, ci-i un instrument
De l'lovesci el face „clenc“.
Fortepian se numesce
„Zongoră“ pe unguresce,
Se mai chiamă și clavir,
Alte numiri nu înșir.
Uită te la aste clape
Lâng' olaltă aninate,
Uită-te l'astea limbuțe,
Cari lovite de mânute
Dau acord încântător
La inimî pètrundtôr.
Èn dă și tu, babă 'n clape!

Baba: Ba eu nu dau, đeu, m'or bate!
Uite cum privesc spre mine
Acei dinți legați de strune.
Nu sci eu ce-i „zongora“,
Eu sci eu hori și cânta.

Arabela: Hai, băbuță, dragă soră
Nu te teme de „zongoră“,
Dă tu 'n clape cu mâna,
Că-i vedea că vor suna,
Dă, băbuță, tare 'n ele
Horesce una de jele.

Baba: „Domnișora dîcă 'ntăi,
Îo-asoult îci, la căpătăi.“

(Arabela cântă acompaniată la pian).

Arabela: Ei, acuma tu băbuță
Èn horesce-ni-o lecută!

Baba (horesce): Susu-i dealul spre păduri
Nu-l pot trece de gânduri,
Nu-l pot sui de bănat

Că drăguțul m'a lăsat.
Și-așî hori, horile-mi plac
Mi-i rușine, că-s sêrac.
Și-așî hori, horile-mi vin
Mi-i rușine, că s străin.
Cine n'are maică dulce
Din lume se pôte duce...
Horesce-ți fată horile
Pân' nu trec cășlegile,
Cășlegile de o 'ncetat
Nu-i vorbă de măritat.

Baba (continuând): Așa đeu mere hora
Cânte-amu domnișora.

Arabela: Dragă babă, băbișoră,
Ai horit ca și-o fecioră,
Ca fetele de pe sate
Rêmase nemăritate.
Ție-ți place cântecul
Nu ca nouș, pianul,
Pôte-ți mai place-un cimpoiț,
Căci are mare gurgoiț.
Cine nu scie arta
Nu pôte apreția.
Cântecul dela pian,
Acest instrument viclean.

Baba: Nu-i tocma-asa, domnișoră,
Baba nu-i fată fecioră,
Fost'am și eu ôre-când
Trandafir mândru plâpând,
Fost'am și eu ca o flóre
Ca și aste domnișore,
Când umblam în șeqtôre
Și mergeam la jucătore;
Când jucam cu feciorii
Fi-ar mâncat purecii,
Descântând și chiuind

Cătră ceteraș strigând:
„Di-ne bine, ceteraș,
„Că la vară țî-oiți da caș,
„Dêr de nu mi-i dîce bine
„Nu capetți caș dela mine!“
Da đeu, mie mi-a plăcut
Și acum și de demult
Cimpoiul și cetera,
Că-mi alină voia rea;
Dêr imi place și pianul,
Măcar că i ciudat, vicleanul,
Căci spre mine cască gura
Par' că-ar vrè a mē mușca...!
Dêr sè-mi spune 'ți, fetișore,
Ce 'nsêmă-astă adunare
Și-atăta strînsură mare?

Arabela: Dêr nu te sci nădăi
C'asta-i proba serbării
Arangiate cu-ala scop
Pentru marele-Episcop
Sè se țînă jubileu.
Din darul lui Dumneđeu
Sunt două-đeci și cinci d'ani
Petrecuți între Romani
De marele Archiereu
În slujba lui Dumneđeu.

Baba: Acuma pricep lucrul
Si-mi ride și sufletul
Vêđînd cum voi vè gâtați
Și cu ce drag așteptați
Acel timp de jubileu.
Cu voi mē bucur și eu
Șî'n acăsta bucurie
Vè rog arătați și mie
Cum vreți sè serbătôrți
Și la pian sè horiți.

starea decădută în care a ajuns un om îndrăgît peste măsură de sticlură și s'a în-tîmplat s'e-l vedă și audă reproduș de tî-nîrul zidar N. Rîșnoveanu, îmbrăcat pe scenă în haine cu sute de petece în dife-rite colorî, a trebuit s'e isbucnescă în ris cu hohot de-oparte,  r de altă parte s'e tragă folositoria inv t tur , că pa-tima beției este cea mai tristă nenorocire pentru un viețuitor.

După acest monolog a urmat esecu-tarea c ntecului „Vino lele 'n grădiniță” de corul zidarilor, recitarea anecdotei „Ji-danii la teatru” de T. Mureșan și în urmă declamarea poeziei „Barbu din Țind rei” de d-șora Maria Cristolovean. D-șora Cris-tolovean a cucerit inimile publicului prin pășirea ei curajoș , d r mai ales prin vocea clară și prin intonarea corectă cu care a declamat poezia. Publicul a aplau-dat'o viu.

Sf rșindu-se partea declamatorică a programului a urmat reprezentarea come-diei „Z p ciții” de Th. Alexi, în care s'a distins d-șora M. Cristoloveanu, d-l I. Țiței, d-l M. Samoilă și d-l G. Moldovan prin jocul lor ușor.

Pe la orele 11 s'a deschis dansul. Doisprezece tineri zidari îmbrăcați în cos-tum național românesc au executat între aplausele publicului „Călușerul” și „Bătuta” cu multă bravură și precisiune, după-care petrecerea s'a continuat p n  cătră diu .

Producțiunea arangiată de Societatea zidarilor noștri a succes bine, laudă rivnei și străduințelor membrilor ei. X.

Producțiuni și petreceri.

Plugarii din Bocș -română arang z  Joi, în 12 (24) Februarie c. în sala „Os-p t riei mari” de-acolo o producțiune tea-tral . Intrarea 60 cr. de persoană. Venitul curat e destinat în favorul societății de lectură proiectate.

Suprasolvirile la adresa d-lui Petru V rd u, jude comunal, se primesc cu mul-t m nit  și se vor chita pe calea publici-tății.

Inceputul la 8 ore s ra. Președinte: George Vuc, Cassar; Trifu Jeba, Notar; Pavel Stanciu.

Program: 1) „Norocu 'n casă”, comedie localisată de Bb. 2) „Iorgu dela Sadagura” s u „Nepotul salba dracului” de V. Ale-xandri. Persoanele vor fi reprezentate prin: Const. Ciul , Const. Jurca, I. B ros, Măriuța M rian, D-șora Emilia Vuc, P. V rd u, I. Oance, Nic. Barbu, P. M rian, I. Belea, P. Marian, S. Maxim Jeba, Peia, Iova Jurca. După producțiune joc pe lângă capela lui Gioca din Bocș -montan .

Dare de s m  și mulțamită publică.

Brașovul-vechiu, 5(17) Febr.

Cu ocasiunea petrecerei și produc-tiunei arangiate de „Societatea zidarilor ro-m ni din Brașov”, Duminecă în 1(13) Febr. c. au binevoit a ne sprijini cu oferte și suprasolviri următorii domni:

Ilustritatea Sa d-l Ioan Bran de Le-meni 2 fl.; Arsenie Vlaicu, director 1 fl.; Christian Kertsch, inginer 40 cr.; N. N. 1 fl.; Oncioiu 40 cr.; Petru Nemeș, notar public r. 1 fl.; Simion Damian, avocat 40 cr.; Dr. Baiulescu 1 fl. 10 cr.; Dr. Eu-gen Lemeni, avocat 1 fl.; Dr. Manoiu 1 fl. Nicolae Jugănaru, tipograf 50 cr. Parochul I n Maximilian junior 1 fl. 40 cr.; Paro-chul I n Maximilian senior 1 fl.; I n G. Guist, t mplar 40 cr.; I n C. Panțu, pro-fesor 1 fl.; Elena Munteanu 60 cr.; B lașia St. Blebea 1 fl.; Achim Lainer, c nt reț în M ieruș 1 fl.

Venitul curat al petrecerei a fost 60 fl. v. a. car'i s'au și adaus la fondul so-cietății.

Rugăm pe stimații domni, car'i au binevoit a ne sprijini, s'e primesc  mulțĭ-mitelile n stre cele mai c ldur se.

George Zavič, Nicolae R șnovan,
cassar. notar.

HIGIENA

C te-va cuvinte despre părintele de familie.

La inceputul anului trecut am vorbit în numerii de Duminecă ai „Ga-zetei Transilvaniei” despre „Mama de familie”. Acum avem s'e vorbim puțin și despre părintele de familie.

Vrednicia părintelui de familie tot-déuna a fost respectată la t te popórele p m ntului; chiar astăđi nu există nici o națiune, la care s'e nu se cunosc  și s'e nu se respec-teze drepturile legate de numele de tată. În fine, în t te societățile, ac st  vrednicia este cea mai din-t i  și cea mai naturală, pentru care póte fi onorat un om. Legile tutu-ror statelor dau părintelui de fami-lie drepturi și-i impune indatoriri, car'i il ridică la trepta de suveran s u st p n în mica sa casă. Chiar  r dille n stre, părintele de fami-lia represintă pe toți ai săi și apără drepturile lor, ingrijindu-se de esis-tența și conservarea lor; în schim-bul acestor sacrificii, el cere ascultare și supunere, și se bucură de-o deosebită plăcere în mijlocul copii-lor s i.

Ac st  r nduial  există din cele mai vechi timpuri și va exista c t va fi omenirea, de re-ce ea nu este o invențiune a ómenilor, ci este lu-crul lui Dumnezeu.

Părintele de familie suferă cu indelungată răbdare greutățile vie-ții pentru ai săi; el se supune la nisece lucruri și osteneli, de car'i, d c  nu ar fi părinte, s'ar fi l p -dat cu totul.

El primesce cu mulțamire spi-nii vieții, pentru-că acești spini aduc rose pentru soția și fii s i; căci fără mulțamirea soției și copiilor săi, și fără fericirea lor, nu are nici el nici o mulțamire s u fericire.

Mii de datorințe il l g  de casa sa, d r aceste datorințe sunt prea frumoșe și prea interesante pentru ca el s'e nu le ia asupra-șii cu plăcere. El datoresce s'e fi  pentru toți ai săi un părinte, un protector și un bun amic.

În acest chip, prin pozițiunea sa în lume și prin datorințele sale ca cet t n, părintele de familie me-rită cu mult mai mare stimă, de-c t omul acela, care prețuesce ego-ismul singurătății mai mult, dec t sarcinile și dulc ța stărei sociale, căci patria și națiunea mai mult cont z  în părintele de familie, de-c t în omul singuratic, care în im-prejur rile grele p te s'e o p r -s sc .

D r nu arare-or'i vedem, că nu se ține s m  de aceste datorințe înalte. De multe-or'i vedem câte-un părinte, care conduce r u casa sa, neingrijind de soția și copiii săi, s u că fi face nenorocii; pe un asemenea părinte care este mai dejosit, dec t animalele, il putem numi l p d tura societății. Marele Apostol Pavel  ice: „D c  cine-va nu scie s'e-șii conducă propria sa familie, cum va put  s'e c rmuesc  biserica lui Dumnezeu”. Ore va put  unul ca acela s'e ca-pete increderea și dragostea  me-nilor din societate? s u stima și amicitia colegilor săi? Cel-ce nu scie s'e guverneze casa sa, de care chiar natura l'a legat, cum va put  s'e se arate mai demn și mai gelos la îm-plinirea datoriilor, cu car'i societate-l'a ins rcinat?

Acela este adevăratul părinte de familie, care plin de prudență și de dragoste scie s'e facă s'e dom-nesc  în casa sa ordinea, munca, ascultarea, curătenia și respectul că-tr  cele s nte, car'i sunt singura și

cea mai tare temelie a fericirii cas-nice.

Ordinea ține locul cel dint i  între virtușile, car'i trebuie s'e dom-nesc  în casa unui bun părinte de familie; el este dator în calitatea sa de părinte s'e reguleze și s'e po-v țuesc  casa sa.

Părintele de familie, afară de ocupațiunile meseriei sale, trebuie s'e ingrijesc  de interesele familiei sale, socotind venitele,  r potrivit cu acestea s'e statoresc  și chel-tuelile. Soția ingrijesce din partea dinăuntru a casei,  r soțul din partea dinafară; el aduce banii trebuincioși, pentru ca soția s'e-i întrebuinteze cu înțelepciune și cumpătare la chel-tuelile  ilnice ale casei, aș  că omul ingrijesce de indestulirea lipselor de față,  r celalalt se silesce a observa cele ce se vor cere în viitor.

Părintele de familie este dator de a asigura sórtea familiei sale pentru  iua nenorocită, când soția lui p te s'e r m n  văduvă și copiii orfan'i. El trebuie s'e se gândescă de timpuriu la educațiunea și  strea copiilor săi, pentru ca astfel pacea inimei sale s'e nu fi  turburată,  r în ceasul morții s'e fi  scutit de tristele ic ne ale neingrijirei sale.

 t  pentru ce fericirea casnică trebuie s'e aibă ca o a doua temelie activitatea, căci numai munca p te înmulți averea n str  personală.

(Va urma).

ECONOMIA

Despre g sche.

O g sc  bună prinde a oua de p  la finea lui Ianuarie și, de nu o lăsăm s'e clocesc .  u  preste an în trei r nduri câte 12—24  u . Când vr  g sca s'e inc p  a oua, ne dă semne mai dinainte, că se tot cui-b resce, iși tot caută loc, p n  în urmă prinde a-șii face cuib. Când băgăm de s m  ce g nduri are, fi sărim într'ajutor aș , că facem at tea cuiburi, câte g sche avem. Cuiburile le facem de paie mestecate cu ur-đici uscate, or'i că le facem din f n amestecat cu mușchi  uscat. Cuibul trebuie s'e fi  destul de larg, d r nu prea afund, ca g sca s'e p t  lesne întra și eși din el și totuși s'e nu p t  trage oul după ea. În fiă-care dimin ț  trebuie nutrită g sca, apoi o ținem închisă în cotețul ei p n  a ouat. În cuibul, unde și-a depus

Vr u s'e spun acasă'n sat,
Ce-am v đut în internat.
(Hori, doine acompaniate la pian),
III.
Baba: Acum vréu s'e văd pe r nd
Și c te-un alt instrument:
Hai, domnișoră Irin .
Di-mi oțir pe violină!
(Irina ia violina și c nt ,  r Baba prinde voia și
incepe a striga):
„C tu-i baba de b tr n 
Nici un pic nu se alin ,
Ci cl tesce din picioare
Ca și cum ar vr  s'e sb re
După vremea că a trecut,
După m ndrul ce-a avut!
(Baba continu ud):
Domnișora mea Irin 
M ndru joci la violină,
Mi-ar pl c  s'e v d mai multe
Domnișore d'aste culte,
Cum joc  la violină
S'e duc în sat veste bună.
Că pe unde voi umbla
Tot laude-oi  presăra
Și-oi  indemna mamele
S'e-șii aducă fetele,
Căci t te le învăță
Ce le trebe în vieță.

Irina: Camerade, frumoșele
Faceți voia babii mele,
Incordați bine struna,
Că mai m ndru va suna,

Publicul se va 'nc nta
Baba se va desfăta.
(Hori, doine, însoțite de violină și pian).
IV.
Florica: Aș -i, babă —  ic' ș ,
Că i frumoșă musca,
Că pe babe desb resce
Pe fete l'entineresc.
Violina-i ca vinul
Veselesce sufletul,
Nobilit  inimile
Și face culte fetele.
Baba: Sunetul violinii
Simțurile inimii
Le ațit , le trezesce,
Le desm rd , le m resce;
Te r pesce în altă lume,
Unde-s plăceri fără nume.
C rdele violinii
Ne spun dorul inimii
Nef tarnic de-a pofti:
Incă mulți ani s'e tr esc 
Pentru gintea rom nesc 
Vladicul nost' bun și mare
Care 'n fapte soț nu are!
Florica: Mai 'nainte erai lud ,
 r acuma babă cultă;
Că 'nțelept frumos vorbesci
Din mari simțuri rom nesci,
Bags m   st internat
Și pe tin' te-a deșteptat.
Fie lucrul cum ar fi
Baba bine cui vorbi.
Cine stă aici mult

Și 'nvață, devine cult.
Asta spune-i la popa
Și pe unde vei umbla
Pe orașe și pe sate
S'e m rg  veteșta departe.
Baba: Hai Florică, scumpa babii,
S'e lăsăm necazul naibii
S'e c nt m, s'e chiuim
Și s'e ne mai veselim.
Florica: (c nt : „Flic  de Român sunt”,
„Ah ce nume brav” etc.)
Baba: (chiuie): Pizmașii  ic de baba
Că nu-șii iubesc  țera,
Ba  eu baba și o iubesc 
Pizmașul numai mințesc ,
Ceea ce se dovedesce,
Prin blăstămul, ce gr esc :
„Arđ -l focul și para
„Pre cine-șii lasă țera”.
Și: „Fie p nea c t de rea
Tot mai bine 'n țera mea”...
(După o scurtă pauș , baba continuă):
Mai bine horesc alta
De-o fată, ce biata
Doria a se mărita,
Hora merge cam aș :
(Apoi c nt ):
„M  uitaiți într'o f nt n 
M  v đui fată b tr n ,
M  rugaiți lui Dumnezeu
S'e-l trimită și p'al meu,
Măcar c t de blăstămat
Numai s' ib  clop în cap.
M rita-m' șii mărita

Pit  nu sciu fr m nta,
Pe lopată n'o sciu pune
De nu oiu lega cu fune.
În cuptor n'o sciu băga
De n'oi  chema vecina”.
Baba: (continu nd:) Noi, femei neinv țate,
Nu scim c nta de pe carte,
Că noi nu suntem crescute
Ca voi, baba v  sărute.
D r  voi crescerea v str ,
Care mari cheltueli costă
Aveți de-a o mulțami
Barbatului iubirii:
Mareli nost' Archiereu
Trăiescă ni-l Dumnezeu!...
Acum baba-i ostenită
Că nu i ca voi tinerică.
De vreți c nt ri, c nte corul
Cred că și-al vost' ăsta-i dorul
(Urm z  c nt ri în cor).
V.
Lucia: Aș -i, babă Todosie
C'avem drept la buorie,
Căci concertu-a fost frumos,
Am c ntat melodios?
Baba: Tare la loc ai vorbit
Că concertu-a reușit
Bine peste așteptare,
Asta-a fost și-a mea oftare.
Lucia: Acum baba Todosie
P te și ea ca s'e scie,
Că ce-s  rșile frumoșe
Și ce mari a lor folose.
Putuși ved  cu ochii

oul cel dintâiu, acolo va oua tot mereu, dăr luăm fă-care ou, îndată ce l'a ouat, și ouăle le păstrăm într'un loc destul de cald. De putem amâna clocirea până în jumătatea lui Mărțișor, atunci puii vor avea verdăță, ceea ce le este foarte priincioasă.

Când prinde găscă a cloci, își ciupește penele și zace dusă pe cuib, cu ziua deplin. Când vedem dăr, că stă cu tot de-adinsul să clocască, atunci îi punem ouă, după cât e de mare, de ce până 'n cinci-spre-dece. În timpul clocirii 'i se pune de-a îndemână ovės, ori orz muiat în apă și de beut 'i se pune apă cu năsip de riu. Puii prind a eși după 26—30 de zile. De nu ies pușorii de-odată, atunci pe cei ce ies îi punem la un loc cald în lână ori pene, și-i lăsăm acolo până s'au sbicit, apoi îi punem la găscă.

Puii îi lăsăm în cuib sub găscă 2—3 zile, până adevărat s'au sbicit bine, în care timp nu li-se dă de mâncare. În ziua a patra îi luăm din cuib și le dăm de mâncare mieș de pâne neagră ori ouă fierte bine și mestecate cu puține țărițe de grâu și pâne cu apă. Mai târziu li-se dă un fel de mâncare făcută din urdici fierte amestecate cu țărițe de grâu, ori de orz.

Bobocii îi ținem opt până 'n de ce zile într'un grajd cald ori într'o odaie caldă; de cumva în acest timp s'a făcut calduț p'afară, îi ducem cu găsele cele bătâne în grădina cu verdăță, unde prind a "cigăli" colțuri de ierbă, ér când sunt cam de 2 săptămâni îi putem lăsa și la apă. Trebuie să băgăm însă de sémă, ca dimineața să nu-i lăsăm la pășune înainte de ce s'a luat roua, ér séra să vină dela pășune până nu se pune roua, că aceea nu le face bine.

Când prind puii a-și face penele cele bune, de regulă ei slăbesc, din care cauză atunci trebuie să le dăm dimineața și séra nutreț mai hrănit, ca ovės, ori papă făcută din făinuri opărite cu apă, ca să prindă putere, că atunci mai lesne își fac penele cele bune. De aci încolo pot ámbla tot cu găsele cele bătâne, dăr să-i ferim de roua serii și a dimineații, precum și de tempești mari. Dimineața și séra, veșii bine, trebuie să le dăm ceva hrană și acasă. Făcând așa, tómnă putem vinde tot puil cu câte un florin, astfel că dela 3 găsece cu câte 15 pui, după muncă de o veră și după puțina cheltuélă, pôte să apuce omul cel sérac la vacuță cu lapte. i. p. r.

Imprăsciarea gunoiului.

Economii cei mari, când e vorba de gunoi și de imprăsciarea lui, sunt de două păreri. Unii dic, că gunoiul vitelor scos din grajd trebuie aședat frumos în grópa de gunoi, unde dospesce și se putreșce și de unde apoi, în stare putredă, se duce pe loc, unde se imprăscie numai decât și se bagă sub brazdă. Tot aceștia dic, că de nu ne mai începe gunoiul în grópa și suntem siliți a-l duce pe loc, atunci să-l aședăm în grămești mari ca morméntul și acolo îl lasă să se dospesce și nu-l imprăscie până sunt în stare a-l băga numai decât sub brazdă.

Alți economiști susțin chiar contrarul; ei adevărat dic, că gunoiul din grajd numai de cât trebuie pus pe car și dus pe loc, ér acolo trebuie imprăsciat cât numai se pôte de iute, ca să nu înghețe neimprăsciat, ca astfel ploile și zăpada, ce va urma să ducă sucul gunoiului de-a dreptul în pământ.

Omenii noștri știu altcum, ei duc gunoiu când numai pot și cât pot, și îl imprăscie când le dă mâna, și au băgat de sémă, că ori cum au făcut, gunoiul nu i-au înșelat.

Din partea noastră dicem: Gunoiul verde prospét se pôte duce pe fânațe și pe locurile pământose, dăr pe locurile arinóse nu, ci numai gunoiu putred, asemenea pentru vii și pometuri încă-i mai bun gunoiul putred, funinginea și cenușa. Ori-cum l'am duce însă, să ne însemnăm una: mai bine să ducem cât mai des gunoiu pe loc și să-l imprăsciem subțire, decât odată prea mult și apoi mai mulți ani de-a rândul să-l lăsăm negunoi. Pământul e ca un animal, căruia trebuie să-i dăm hrană tot mereu, decât voim să fiă pururea în bună putere, nu odată să-l îndopăm și apoi să-l lăsăm să flămânțesce.

X.

Trifoiul bastard.

Trifoiul bastard séu șvedic (*Trifolium hybridum*) ține 3—5 ani și amestecat cu alte ierburi perenale ține și mai mult. El decí minunat pentru cine vré se aibă pe același loc mai mulți ani după olaltă pășune ori fenaț. El infloresce mai târziu decât trifoiul roșu și dă pe vară două cosăștini bune.

Trifoiului bastard îi priesce mai bine în pământul umed, humos și în alte locuri umede, cu un sol, mai puțin adênc, unde altor soiuri de trifoiu nu le prea priesc. El suportă și

esundarea. Fiind-că rădăcinile lui sunt scurte și lățite aprópe de suprafața pământului, așa că nu străbat adênc în pământ ca alte soiuri de trifoiu, de aceea el nu priesce pe locurile sbicite, uscate, ușóre, arinóse; cu atâta însă priesce mai bine în locurile umede, jilave, fă chiar morăștinóse. Decă-i séménat curat, el dă pe un hectar 30—50 măși metriche de nutreț; decă-i séménat însă amestecat cu alte ierburi, atunci ne dă 80—100 măși metriche de nutreț bun și scump.

Trifoiul bastard e foarte răbduriu și chiar după 3 ani se pôte éráși séména pe același pământ. La séménare avem să luăm în considerare bunătatea locului; cu cât e locul mai bun, — cu atât cere mai puțina séménă. De regulă intră pe un hectar 12—18 chilograme, așadérá 7—10 chilograme pe un jugér. Séménța cea măruntă trebuie numai ușor acoperită cu pământ, mai bine 'i decă o apăsăm numai cu tăvălicul, fără de a-o grăpa.

Cultivând trifoiul bastard pentru sémínță, să fim cu băgare de sémă, că sémínța lui se scutură ușor, de aceea trebuie cosit pe rouă, uscat pe prepeleți și cărat éráși pe rouă. Cu mult se îmblătesce mai ușor decât trifoiul roșu. Pentru sémínță însă lăsăm trifoiul cel avem pe loc mai sbicit, că-i mai bogat în sémínțe. De voim a face sémínță din prima cositură, atunci pășunăm trifoiul bastard primăvera până târziu; de voim însă a produce séménță din a doua cositură, atunci cositura primă o facem până nu începe trifoiul a înflori, ca séménța cositului a doua să ajungă la cócere deplină. Séménța e cóptă, când bumbii (bulbucii) sunt bruneti, doi ani de zile își păstréză trifoiul bastard puterea de încolțire, ea e mică, eliptică și ascuțită de colóre verde galbină până-n verde negrie. De pe un hectar putem ave 150 pân' la 300 de chilograme. Cultivarea și gunoirea este ca la trifoiul roșu.

POVEȚE.

Crenguțele de cireși nobili, cu cari voim a oltoi, trebuie luate în Februarie, căci ei în Mărțișor pornesc, și atunci oltuirea va fi nesigură. Până la oltuire se țin crenguțele în pivnițe, în năsip. Mai bune sunt crenguțele luate de pe cireși tineri și anume cele ce sunt în fața sórelui; veșii bine, cireșii de pe cari le luăm, trebuie să fi rodit măcar odată.

*

Lut de oltoit. Cu tóte că pentru legarea oltoilor cea mai bună este céra de oltoit, totuși câte-odată ne duce lipsa să folosim lut. E bine decí a-l sci pregăti. Lutul de oltoit se pregătesce așa: luăm 3 părți de lut cleios, 1 parte balegă de vită și 1 parte paie tăiate mărunt și punem pe ele apă și le frământăm bine cu mâna până s'a format o massă ca un fel de chit. Cu acest chit ungem tăieturile pomilor și legăm oltoii, ca și cum i-am lega cu céra.

*

E bine să grăpăm primăvera fênațele? E foarte bine și étă de ce: 1) Pământul, sgăriat prin colții grapii, lasă să străbată la rădăcina ierbii mai bine aerul și lumina. Prin aceea se încăldește pământul mai curând și face ca să se desvólte ierba mai repede, decí avem o cositură mai timpurie. 2) Mușchiul și buruienile pier, căci nu le place de colții cei ascuțiți ai grapei. 3) Prin grăpare se imprăștie moșinóiele sobolilor și fac fânațul mai neted și decí mai leucios la cosire. Pământul acesta din moșinóie, pe unde ajunge de se imprăștie cu grapa, e ca o gunoie ușoră, căci el e îngrășat de ploii și de degerătura de preste iernă. Mai bună încă decât grăparea de primăvera, e grăparea de tómnă, dăr decă aceea n'am putut-o face să-o facem măcar acum primăvara. Ba e foarte folositor, decât putem grăpa fênațele și tómnă și primăvera.

POSTA REDACȚIUNELI.

D-lui I. R. Vucova. Poesia nu se pôte publica. Ea nici nu e poesă populară.

CăleNDARUL SEPTEMĂNELI.

FEBRUAR. are 28 zile. FAUR.

Zilele	Călend. Iul. v.	Călend. Gregor.
Dum.	8 S. Teodor și Str.	20 Eleuter
Luni	9 Sf. Mart. Nicefor.	21 Eleonora
Marti	10 Sf. M. Haralamb.	22 Serb. Petru
Mer.	11 S. Ieremon Vlas.	23 Serenus
Joi	12 Sf. P. Melet. arch.	24 Romana
Vin.	13 Cuv. P. Martinian	25 Mathias ap.
Sâm.	14 Cuv. Păr. Axent	26 Victor

Târgul de simători din Sibiu.

Starea simătorilor a fost la 15 Febr. de 16.975 capete, la 16 Febr. au intrat 304 capete și au eșit 180 capete rămânând la 17 Febr. un număr de 17.136 capete.

Se notéză marfa: unгурescă veche grea dela — or. până la — or. marfa unгурescă tinéră grea dela — 65 or. până la 56 — or. de mijloc dela — 55 or. până la 56 — or. ușoră dela 54 — or. până la 55 — or.

*

Și cu inima simți
Acea influință mare,
Ce frumoasă artă-o are
Asupra spiritului
Și a tot internului.
Arțile nobilitéză
Inima o cultivéză
Din omul réu face bun,
Din bun face și mai bun.

Baba: Tare doresc ca să ved
Al Vlădicului portret,
Nu l'am veșut în personă,
Măcar să ved în iconă
Pe bărbatul mult iubit
Și de noi de toți slăvit.

Lucia: Babă mai aștéptă-un pic
Pân' la timpul potrivit
Când chipul s'a desvélit
Și cu ochii-l poți privi.

Lucreția: Vremea de divinațiune
Punctul de culminațiune
Al acestei sêrbători
A sosit, ascultători.
Cum să 'ncep, ce să vorbesc
Despre marele bărbat
Mihailu Pavel luminat?
Să-l aseménez c'un sóre
La-acui binefăcătoare
Calități, căldură, rađe
Tóte cresc, tóte vigéză?
Sub banul nost' Episcop,
Pe care avem noroc

De-a-l avé de Archiereu
Dat noué de Dumneșeu,
Lucruri mari se sévirșiră
Biserici, școlé se 'noiră,
Internate se zidiră
Din al lui dar, e lui milă.
Ș'astă școlă cu internat
Din a marelui bărbat
Dărnicie s'a zidit,
S'a 'nștrătat, s'a 'mpodobit,
Ați sunt două-deci și cinc
D'aní trecuți iute d'atunci
De când marele bărbat
Ca vlădic fú instalat.
In această ziua rară
Diuă mare iubilară
Ca semn de recunoștință
Cu profundă reverință
Chipul se i-l desvélim
Să arătăm, că iubim
Pe bărbatul luminat
Prin ést chip reprezentat...

(Se desvélue chipul).

Priviți fața lui cea blândă,
Cu privirea lui te 'ncântă.
E părintele iubit
De-ai séi credincioși slăvit,
Care plin de îngrijire
Pentru-a noastră fericire,
Ca un părinte 'ndurat
Zidi acest internat.
Virtuțile-i creștinești,
Ca și stelele cerești
Rămâné-vor neuitate
Nu-l pot su.

In a istoriei carte.
Mulți ani, mulți ani să trăescă
Mulți ani turma-și păstoréscă!

Beiuș, 26 Ianuarie 1898.

Povestea lui Bogdan Dragoș Vodă și a Bourului.

II.

Fagul făcător de minuni.

Di și nópte umblau Tătarii oete, cete, tot în góna cailor pe cărări ne umblate și pe poteci necălcate de picior omenesc, ca să găsescă pe Branda; văi, deluri, coline și rîpi n'au rémas necercetate; în acest timp, Humă cu Branda și Gramen tot prin căi dosnice mergend, au ajuns la cătunul unde locuia Rebeca, la care era Kaliman spre îngrijire; în acest cătun trăiau vr'o cățl-va moșnegi și vr'o trei babe; tinér séu tinere nu se aflau pe aici, toți fugise de urgia tătărăscă. Rebeca se îndelneticea cu mică trebușóre pe lângă bordeiul séu și cu facerea de coșuri pentru prins pesce din apa Moldova. Un fag găunos (scorburos) se afla dinaintea bordeiului Rebecăi, la umbra căruia se odihnia pe pajșteea verde și în scorbura căruia se ascundea suferin-

du-l Kaliman, când se aușia vr'un sgomot de cotropitori ori când se dádea svon, că vin niscai-va păgân.

Pe când stătea la umbra fagului gândind la nepótă-sa Branda, la nenorocirea ce i-a venit peste cap, aude un tropot de cai.

— *Ér vr'o bandă de tálhari vin să ne calce, mamă Rebecă,* dișe el și se sui la adăpost în scorbura copacului. Nu trecu mult și étă trei ómeni poposesc la ușa sárăciciosului bordei. Erau Humă, bărbatul Rebecăi, Gramen, feciorul lui Negrilă și Branda nepóta lui Kaliman.

Când acesta din scorbura auși glasul nepótei sale, nu mai scia unde se află. Iute se dedú jos și mai mult într'un picior, căci celalalt îl durea încă și era legat cu oblojele, se apropiă de Branda. Nu se pôte serie cu condeul bucuria ce cu toții au simțit, veșându-se.

Kaliman și Branda mulțamiră lui Gramen pentru bunătatea inimei lui. Obosita fată istorisí bêtărâni, ca și mamei sale, în scurt, frul întemplărilor și nenorocirilor ei; biata bêtărână o sárută de mai multe ori și o îngrijii ca pe fiica sa. Nu se mei satura uitându-se la dênșă; i-se párea că-i trece

Bursa de mărfuri din Budapesta.

din 16 Februarie n. 1898

Table with columns: Săminte, Calitatea per Hect., Prețul per 100 chilogr., dela, până. Includes items like Grâu Bănăţenesc, Orz, Ovăs, Cucuruz, etc.

Bursa de Bucureşti.

din 16 Februarie n. 1898.

Table with columns: Valori, Do. bândă, Scad. cup., Cu banî gata. Includes items like Rentă română perpetuă 1876, Banca Rom. ult. div. fr. 12.31, etc.

Cursul la bursa din Viena.

Din 18 Februarie 1898.

Table with columns: Valori, Do. bândă, Scad. cup., Cu banî gata. Includes items like Rentă ung. de aur 4%, Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%, etc.

Proprietar: Dr. Aurel Mureşianu. Redactor responsabil: Gregoriu Malor.

Nr. Mag. 18430—1897.

Publicaţiune.

In urma permisiunii ministeriale se va ţine în casa sfatului, Marţi în 22 Februarie 1898, o licitaţiune şi o pertractare scripturistică de oferte a vîndărei mai multor realităţi oraşenesci aflătoare pe teritoriul 8 munelor foste supuse.

Obiectele de vîndut sunt:

A) In comuna Crizbav.

a) Móra de măcinat în strada Lunca sub Nr. casei 325, Nr. top. 805 dimpreună cu dreptul de apă şi móra, preţul 3300 fl.

b) Móra de măcinat în strada Morii Nr. casei 340, Nr. top. 832, dimpreună cu dreptul de apă şi móra şi cu grădina limitentă Nr. top. 833, preţuite cu 3300 fl.

c) Locul pe care a fost móra arsă în strada Lunca, Nr. casei 288, Nr. top. 738, dimpreună cu dreptul de apă şi de móra şi cu grădina limitentă de sub Nr. top. 739, preţuite cu 1400 fl.

B) In comuna Vlădeni.

a) Curia sub Nr. casei 110 şi Casa poştală sub Nr. casei 111 dimpreună cu curţile, staulele şi grădiniile de sub Nr. top. 198, 199, 200, 201 preţuite cu 6000 fl.

b) Hanul de sub Nr. casei 337 dimpreună cu grajdurile, şopru, curtea şi grădina de sub Nr. top. 532 şi 533 preţuite cu 7000 fl.

C) In comuna Tohanul nou.

a) Móra de măcinat de sub Nr. 278 dimpreună cu o dirste transformată în móra de măcinat de sub Nr. top. 275, mai departe dreptul de apă şi de móra împreună cu ambele clădiri Nr. top. 276, în fine canalul morii sub Nr. top. 277, preţuite la oaltă cu 15,000 fl.

D) In comuna Zărneşti.

a) Móra de sus cu grădina lângă rîu, Nr. top. 473 şi 474 cu dreptul de apă şi de móra preţuite cu 14,000 florini.

b) Móra de jos lângă rîu, Nr. top. 1040, preţuită cu 16000 fl.

E) In comuna Moeciul inferior.

a) Móra de măcinat în Cheia Nr. top. 5570 dimpreună cu dreptul de apă şi de móra, preţuite cu 2000 florini.

b) Móra de măcinat în Moeciul inferior Nr. top. 6060 dimpreună cu dreptul de apă şi de móra sub Nr. top. 6061, preţuite cu 18,000 fl.

F) In comuna Pórta.

Móra în Pórta dimpreună cu curtea, grădina şi canalul morii, indus în protocolul funduar în Pórta Nr. 8 sub Nr. ord. 5, Nrii top. 1723, 1724 şi 1725, şi în fine dreptul de apă şi de móra, preţuite cu 15,000 florini.

Ofertele verbale şi anume atât oferte singuratiche, cât şi cumulative, se pot face numai în ziua statorită pentru licitaţiune, şi anume dela 8

înainte de prînz pînă la 12 ore la prînz, pe când ofertele scripturistice asupra obiectelor singuratiche sînt asupra tuturor realităţilor aflătoare în o singură comună, se pot aşterne în preţuia licitaţiunei pînă la 12 ore la prînz primarului oraşului Braşov şi în ziua pertractărei ofertelor pînă la 12 ore la prînz comisiei exmise pentru licitaţiune.

Fiă-care cumpărător are de a depune cu ocaziunea ofertului verbal său scripturistic ca vadiu 10% din preţul celui obiect, asupra căruia se referă ofertul.

Ofertele scripturistice au de a se aşterne sigilate, provădute cu vadiul prescriş şi cu un timbru de 50 cruceri.

In oferte, fără consideraţiune decă ofertul se referă la un singur său mai multe obiecte, este de a se aminti în cifre şi în litere preţul de cumpărare oferat pentru fie-care ofert, mai departe numele de bottez şi de familie şi domiciliul cumpărătorului.

Ofertele scripturistice au, ca să conţină afară de aceea şi declaraţiunea oferentului, cumcă condiţiunile de oferte şi acele contractuale îi sunt cunoscute şi că se supune lor necondiţionat.

Condiţiunile de oferte şi licitaţiune, precum şi acele contractuale, se află pînă în ziua licitaţiunei în decursul órelor de oficiu la oficiul economic oraşenesc, observându-se tot-deodată cumcă ofertele sub preţul statorit nu se vor primi ca preţ de strigare.

Deschiderea ofertelor şi luarea protocolului asupra acestor oferte va avé loc după prînz la 3 ore. Oferenţilor li se permite, ca să ia parte la acest act şi cu această ocaziune au de a subscrie protocolul pertractărei de oferte.

Să mai observă mai departe, cumcă cumpărătorul morii în Pórta Nrii top. 1723—1725 să deobligă ca să permită abaterea apei, în cantitatea ei acum folosită din canalul morii pînă la curtea numită „Kutschcherhof“ sub Nrii top. 1705 şi 1706, şi ca această servitute dimpreună cu toate concesionile laterale împreunate cu legea de apă, să se întabuleze prin cărţile funduare.

In fine se observă, cumcă comunele politice de pe acele teritorii, pe cari să află obiectele de vîndare, precum şi respectivele comune bisericesci, nu se eschid dela amintita licitaţiune.

Braşov, 27 Ianuarie 1898.

143,3—3 Magistratul oraşenesc.

de dorul fetei sale, răpita de păgânii, ce venise de la răsărit.

Se făcuse de mult nópte şi fugarii se odihnă puţin, căci la cântatul cocoşului trebuiau să plece în lunga şi primejdioasă lor călătorie.

Branda dormia dusă pe un pat aşternut cu iarbă môle şi uscată, făcut de buna Rebecă. De la plecarea din casa părintescă nu mai gustase un așa dulce somn.

Cocoşii începură a cânta de ziua; ciripitul păsărilor se îngănă cu fâşiitul frunzelor. Umbrele nopţii începură a peri dinaintea raşelor sórelui, cari cu multă plăcere sărutau vérfurile munţilor şi ale delurilor. Se făcuse ziua de mulţişor, sórele era d'o sulită ridicat pe cer. Bétrána Rebecă pregătise la vatră puţină mîncare de pesce prospét pentru drumeţi. Branda se trezise; se uita cu mult nesăţ la bétrána, care-i aşternuse şi o îngrijise așa de bine.

De-odată, pe când drumeţii stăteau de vorbă şi se pregăteau de plecare, se dete semnalul, după obiceiul timpului, de cătră străjerii ce stăteau pe vérfurile munţilor la pîndă, despre apropierea nenorocită a unei mari cete de Tătari, ce veniau călărî în fuga cailor. Armele lor scolipiau.

Erau Tătarii cari plecară să caute pe Branda.

Unde să fugă drumeţii dinaintea hordei tătăresci?

Toţi ascultară poveştele mintósei Rebeca şi trecënd rîul Moldova, o apucară iute de-a dreptul prin stuşuri, rîpi, pînóre şi pe poteci călcate numai de fiarele sălbatiche, spre muntele Pion, al cărui ţiclaş (pisc) se vede din depărtare şi slujia, pe acele vremuri, fugarilor Români, ce răţoiaş prin munţi de frica năvălitorilor, spre a eşi la o margine. Drumeţii noştri, Humă, Gramen şi Branda, căci Kaliman rămase pe loc, neputëndu-se sdruncina din pricina piciorului ce-l durea înocă, se duceau într'acolo spre a ascunde pe nenorocita fată la adăpostul şi paza Dochiei în peştera ei.

Două zile şi două nopţi nu dormise Haroboe. Nu-l prindea nici somnul nici mîncarea, când işi amintea de odorul ce-i scăpase din mînă. Ceata cea mare de Tătari, de a cărei frică fugiră spre Pion Branda şi cu tovarăşii săi, apucă în altă parte, nu spre cătunul unde era Rebeca şi Kaliman, ér Haroboe işi lăşă calul în voia lui. După el mergea un zdravăn slujitor, ce ducea legat pe cal pe urgisitul Negrilă. Într'o clipă tus-trei fură dinaintea

colibei unde cu câte-va clipe mai înainte fusese Branda pe care el o căuta. Descălecară câteşy trei. Bétránul Negrilă era ferecat de mînş şi de picioare. Fú tirit de slujitor dinaintea prispei pe care se pusese spre odihnă Tătarul; fú cercetat din nou de urmele Brandei. Moşnégul, ca să se sfîrşescă odată cu chinul său şi ca să mai aprindă mânia sălbatecului, spuse chipul cum a fugit Branda şi mulţumirea sa suflătoasă, că măcar cu atăta sa putut şi el rēsbuna de crimele şi pingăririle ce păgănuş le-a săvîrşit asupra fraţilor săi Români.

Se infuriă şi mai mult Tătarul şi porunci să-l lege pe Negrilă de fagul cel gros şi scorburos, în care era Kaliman şi de unde ascultă tot ce se vorbea, apoi să-i dea foc să ardă cu copac cu tot.

Kaliman îngheţă la auşul acestor vorbe. Negrilă fú legat strasnic de fag. Cum şedea Tătarul şi ocăra pe bétrán cu cuvinte urite, ce numai din gura lui puteau eşi, veni ca fulgerul un călărēt şi-i aduse veste că o cetă număróşă de armaşy s'au véşut prin ceaţă de cea-altă parte a riuului şi s'au adit strigăte de: Branda.

Tătarul se înveseli la această veste ce-i veni; se aruncă iute pe cal şi o plăcă

la fugă în acea parte, lăsând pe slujitor să dea foc fagului.

Negrilă era mai mort; slujitorul adună vreascuri cu incoetul, aţită focul la rădăcina fagului. Kaliman era în scorbură, nu scia cum să facă să se scape de el cu viéţă şi să scape pe bétránul Negrilă dela mórte. Dér Dumneşeu ajută tot d'apna în nenorocire, când avem credinţă în el.

Slujitorul se plecă pe brânci jos, la rădăcina copaciului, ca să sufle în foc să ardă mai repede; Kaliman alese poziţia în care se afla Tătarul ce sufla în foc şi repeşi laucea, ce o avea la el în spatele Tătarului așa de tare, încât îi eşi prin piept. Nu se mai sculă păgănuş, dér de urletul lui răsuna codrul.

Kaliman se dete jos şi o măciucă îi zdrobi capul; desleglă pe bétránul Negrilă, care era leşinat de durere şi nēcas véşëndu-şy pierdută viéţa sa şi a fiului său, fără să isbutescă a scăpa viéţa Domnişei Române. Kaliman îl îmbrăţişă, dete foc fagului, ce arse cu Tătarul ce zăcea lângă el; apoi stătură locului şi aşteptau în linisce să mai vadă măcar odată pe nenorocita Branda, ce o credeau ei din nou cădută în córnela Bourului.

(„Albine“). I. N. Ciocan.

Cursul pieței Brașov

Din 19 Februarie 1898.

Banota rom. Cump.	9.48	Vënd.	9.50
Argint român. Cump.	9.42	Vënd.	9.46
Napoleon d'or. C mp.	9.52	Vënd.	9.54
Galbei Cump.	5.62	Vënd.	5.66
Ruble Rusesoi Cump.	127.—	Vënd.	127 1/2
Mărci gemane Cump.	58.60	Vënd.	58.75
Lire turcesoi Cump.	10.73	Vënd.	10.78
Scris. fonc. Albina 5%	100.75	Vënd.	101.75

Nr. 7—1898.

Publicațiune!

Să aduce la cunoștință, că subscrisa Eforia școlară, va ține **Vineri în 20 Februarie 1898 st. vechiu la 10 ore înainte de ameli,** în cancelaria sa licitațiune verbală pentru arândarea pe șese ani, începând din toamna anului 1898. a:

1. Stupinei sale, numită **Christureanu**, pe hotarul Brașovului la Bârșă, lângă stupina bisericii Sft. Nicolae, în mărime de 38 jugăre 3740□ pe cari se află case, șură, grajduri în stare bună.

2) 13 jugăre 48□ arătură comasată, cari se află nemijlocit înaintea stupinei sus numite.

Condițiunile de licitațiune se pot ceti în cancelaria subscrissei Eforii în edificiul gimnasiului român, suburbial Scheiu.

Eforia școlilor centrale rom. ort. răs. în Brașov.

2=3. 144

Nr. 1704—1898.

Publicațiune!

Lucrările regulării și canalizării Stradei de mijloc din Brașovul vechiu și introducerii unei bariere dealungul canalului, care se va construi, preliminate cu 21692 fl., se vor da în 1 Martie a. c. înainte de prânz la 10 ore la oficiul orașenesc economic pe cale de oferte. Oferenții au de a așcerne până

la amintita di și oră ofertele scripturistice timbrate, sigilate și provădate cu un vadiu de 5%, la oficiul sus amintit, observându-se că ofertele mai târziu așcernute nu se primesc.

Spre orientare se observă, cumcă regularea sus numitei strade e preliminară de oficiul orașenesc de clădiri cu 19,000 fl. și spesele pentru barieră cu 2691 fl. 11 cr.

În ofert este de a se aminti în cifre și litere, precum și în procente scădământul din suma preliminară, mai departe dechierațiunea, că ofertentului i sunt cunoscute condițiunile de oferte și acele contractuale, planurile și preliminarile de spese și că se supune lor necondiționat.

Condițiunile de oferte, acele contractuale, planurile și preliminarile, de spese se află până în ziua pertractării de oferte la oficiul orașenesc economic, în decursul orelor de oficiu.

Brașov, 4 Februarie 1898.

149. 1—3

Magistratul orașenesc.

UN SILVICULTOR român cu experiență și cu pracsă în serviciul statului său pe vr'un domeniu particular, **pôte afla ocupațiune imediat pe domeniile Domnului G. Gr. Cantacuzino** fost președinte al senatului României.

Doritorii de a ocupa acest post să trimită pe adresa D-lui G. Gr. Cantacuzino, București, calea Victoriei Nr. 167 următoarele acte:

- a) Diploma de absolvare a unei școle speciale de agricultură.
- b) Certificat că a servit la stat, său pe vr'un domeniu particular.
- c) atestat de bună purtare.
- d) sciință de carte românescă.

3—16,150.

1898

Vetés ideje: Augusztus és szeptember.
Ültetés távolsága: 15—20 cm.
Talaj minőség: Is trágyázott.

Mauthner-féle magvak.

Aussaatzeit: und September.
Pflanzweite: 15—20 Cm.
Bodenbeschaffenheit: Gut gedüngt.

10—17.130

Renumitele seminte de legumi și flori a le lui MAUTHNER

se capeta în pachete sigilate și provădate cu **marca oficială** de contravenția „Ursu“ în magazinele mai mari de Coloniale și ferării.

Firma **Edmund Mauthner** din **Budapesta**, Strada Andras-sy Nr. 23 garantază numai pentru conținutul acelor pachete cu **seminte prospete și veritabile**, care vor fi provădate cu numele **Mauthner** și cu marca „Ursu“, cum se vede din ilustrația alăturată.

Mașini de cusut Wertheim,
cu împunsătură dublă, fabricat german de clasa I.

Pentru casă și meseriași liferez loco **VIENA** în totă monarchia Austro-Ungară.

Garanție 5 ani.

Orî ce mașină, care în durată de 30 zile nu se va dovedi de bună, o primesc înderet pe spesele mele. — Prețul curent și mostre cusute stau la dispoziția.

Casa de export mașini de cusut: LOUIS STRAUSS,
firmă protocolată la tribunalul de comerț. Liferantul reuniunii a amplolaților de stat.
VIENA, IV., Margarethenstrasse „Nr. 12 b/e.“
Adrese dela cumpărători, cu învoirea lor se publică.

Mașină de picior braț înalt fl. 35.50

Mașină de mână braț înalt fl. 31.50

Mașini cu corabinte rotunde fl. 49.—

Timp de probă 30 de zile.

Numai pe omenii tineri

Îi interesază a scii, că **Injecția Orientală** a **Dr. BOITON din Paris** după întrebuintarea de câte-va zile lecușce și cele mai învechite suferințe. **Oleu Santal și Balsam Copaive** devine de prisos, de-orece aceste mijloce strică stomacul și nu vindecă bóla.

Prețul unei sticle **BOITON Injecția** 1 florin.

Deposit general pentru Ungaria:

Apoteca ZOLTAN BELA Budapesta,
V. Grosse-Kronnengasse Nr. 23. (Ecke Széchenyi-platz).

Se află în farmaciile mai mari. Depou principal: la farmacia **Carl Schuster** în Brașov.

Adresa pentru comande cu posta:
Farmacia ZOLTAN Budapesta.

21—60

Tipografia de typuri veritabile de cauciu în tôte limbile și tótă mărimea precum și Stampiglii și sigile se pot comanda direct dela fabricantul **J. LEWIN**, fabrica de stampiglii și typuri **Wien, Adlergasse Nr. 14, u. Telefon Nr. 12179.**

Practice pentru cadouri ocașionale și de sêrbători

O tipografie de mână completă, cu razim patent, clește și vâpselă (pasta) permanentă, pentru efectuarea de tipărituri diferite: bilete de vizită, adrese, cuverte, circulare etc. se vënd cu

80	Tipuri	fl. 1.20	cr.
130	"	"	2.—
190	"	"	2.50
225	"	"	3.—
320	"	"	3.75
400	"	"	4.50

In cas de nu convine primesc retour.

— Agenți se caută — Prețuri curente gratis și franco. —

O sută de mii de familii beau cu predilecție zilnic

Trivat se trăiască.

Kathreiner
cafeau de maltă **Kneipp**

Liberă de substanțele stricătoase sănătății ale cafelei de boane, **Kathreiner** cafeau de maltă **Kneipp** are totuzi aroma și plăcutul gust al aceleia. Provocătoare de apeliț, ușor mistubilă, **Kathreiner** cafeau de maltă **Kneipp** s'a dovedit deja de ani oa deopotrivă pentru adulți ca și pentru copii. Excelent adeos la cafeau de boane, precum și cel mai recomandabil înlocuitor al aceleia. Din punct de vedere al sănătății și al economiei veritabilul „**Kathreiner**“ n'ar trebui să lipsească din nici o casă san familie.

A se păzi de imitațiunile mai puțin valoroase.